

Redaksjonskomiteens innstilling – Årsmøte i Arbeiderpartiet i Bergen 2026

Redaksjonskomiteen har bestått av følgende medlemmer:

Rune Bakervik (leder), Øyvind Gill, Helena Haldorsen, Johanna K.S. Fond, Christian Nicolay Bruun, Rasmus Laupsa Rasmussen, Fauzia Hussain-Wiik, Lars Høsteng, Gro Vetaas, Matias Eikeland, Alexandra Sørensen, Erik Sandquist

Forslag 4: (Fagbevegelsens partilag)

Arbeiderpartiet må arbeide for at minstesatsen i tjenstepensjonsloven heves fra 2% til 4%.

Begrunnelse:

Den obligatoriske tjenstepensjonen (OTP) er en lovpålagt pensjonsordning der arbeidsgiver må spare minst 2 % av den ansattes lønn for å sikre en fremtidig alderspensjon for alle arbeidstakere. Loven er ment å gi en garantert pensjon og sikre flere en alderdom fri fra fattigdom.

Det er gjort et viktig arbeid med å tette hull i tjenstepensjonsloven ved å sikre at alle har rett til pensjonsopptjening «fra første krone». Likevel gjenstår det et betydelig arbeid for å gjøre loven mer rettferdig og likhetsskapende.

Rapporter utarbeidet av Actecan på vegne av LO-forbund viser tydelig den urettferdige effekten av dagens lovverk. Dette er en individuell pensjonsordning der den maksimale grensen for hva arbeidsgiver kan spare for de ansatte er 7 % av lønn opp til 12 G, pluss en tilleggssparing på opptil 18,1 % av lønn mellom 7,1 G og 12 G. Kombinert kan dette utgjøre opptil 25,1 % på toppen av lønnen. Minstesatsen er 2 %.

Det er på tide å heve gulvet for dem med minst og øke minstesatsen i tjenstepensjonsloven fra 2 % til 4 % av opptjent lønn.

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.

31 **Forslag 5: (Fagbevegelsens partilag)**

32 Arbeiderpartiet må sikre at det innføres ankemuligheter i alle vedtak fra statsforvalter i
33 spørsmål om unntak fra lov om helligdager og helligdagsfred.

34 **Begrunnelse:**

35 Retten til søndagsfri er en verdi for fellesskapet vårt. Det sikrer at dem som kan skal ha
36 fri denne dagen. En felles fridag der en kan senke skuldrene, og være sammen med dem
37 man er glad i. Den retten må vi hegne om, og styrke.

38 Omtrent 1/3 av landets kommuner har fått ett- eller annet unntak fra lov om helligdager
39 og helligdagsfred av statsforvalteren i sitt fylke. Dette er basert på grunnlaget av
40 påstander om at det er turistkommuner. Når ca. 120 av 359 kommuner har fått unntak,
41 er det åpenbart at intensjonen i loven om å sikre retten til søndagsfri, ikke forvaltes godt
42 nok.

43 Et av problemene med dagens lovverk er at dersom det gis unntak på permanent
44 helårsbasis, så gjøres det gjennom forskrift av statsforvalter, hvor det etter
45 forvaltningsloven ikke gis mulighet til å anke på vedtaket. Gjøres det et periodisk unntak,
46 så er dette å anses som et enkeltvedtak, hvor aktører som f.eks. HK Norge har
47 ankemulighet dersom de mener det ikke er i tråd med lovverket. Her bør en gjøre
48 endringer slik at samfunnet har ankemuligheter i begge former for vedtak av
49 statsforvalter.

50 Hovedregelen er at søndagen skal være fellesskapets annerledesdag, hvor hensynet til
51 arbeidstakere skal særlig vektlegges i spørsmål om unntak.

52 Det er på tide å styrke disse rettighetene for de ansatte.

53
54 **Redaksjonskomiteens innstilling: Intensjonen støttes. Foreslås omformulert til nytt**
55 **forslag R1.**

56 **Forslag R1:**

57 Retten til søndagsfri er en verdi for fellesskapet vårt. Det sikrer at dem som kan skal ha
58 fri denne dagen. En felles fridag der en kan senke skuldrene, og være sammen med dem
59 man er glad i. Den retten må vi hegne om, og styrke.

60 Omtrent 1/3 av landets kommuner har fått ett- eller annet unntak fra lov om helligdager
61 og helligdagsfred av statsforvalteren i sitt fylke. Dette er basert på grunnlaget av
62 påstander om at det er turistkommuner. Når ca. 120 av 359 kommuner har fått unntak,
63 er det åpenbart at intensjonen i loven om å sikre retten til søndagsfri, ikke forvaltes godt
64 nok.

Et av problemene med dagens lovverk er at dersom det gis unntak på permanent helårsbasis, så gjøres det gjennom forskrift av statsforvalter, hvor det etter forvaltningsloven ikke gis mulighet til å anke på vedtaket. Gjøres det et periodisk unntak, så er dette å anses som et enkeltvedtak, hvor aktører som f.eks. HK Norge har ankemulighet dersom de mener det ikke er i tråd med lovverket. Her bør en gjøre endringer slik at samfunnet har ankemuligheter i begge former for vedtak av statsforvalter.

Hovedregelen er at søndagen skal være fellesskapets annerledesdag, hvor hensynet til arbeidstakere skal særlig vektlegges i spørsmål om unntak.

Det er på tide å styrke disse rettighetene for de ansatte.

Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- Skjerpe loven slik at det stilles strengere vilkår til unntaket om forskrifter om typisk turiststed.

Forslag 6: (Fagbevegelsens partilag)

I en stadig mer teknologisk utviklet verden, hvor arbeidslivet blir mer og mer effektivt. At vi produserer mer- og mer pr. time arbeidet er et utelukkende gode for samfunnet og økonomien. Vi får hjulpet flere mennesker i velferden, samtidig som vi får flere varer for ressursene våre. Vi bør nå undersøke hvordan vi kan bruke denne teknologien og effektiviteten til å sikre folk mer fritid.

Den nye teknologien er verktøy, som kan brukes fornuftig, eller til å forårsake harme. En tydelig utfordring for arbeidslivet er et skille mellom arbeid og fritid skilles stadig mer ut. Arbeidsgiver kan alltid kontakte arbeidstaker, det er alltid anledning for å arbeide, eller planlegge for arbeidet en skal gjennomføre. Å få opprettholdt en bedre balanse mellom arbeid- og fritid må være et mål samfunnet vårt.

For å sikre tryggheten i arbeidslivet, og realisere målet om at flere skal kunne stå i arbeid gjennom livet uten å bli arbeidsufør må vi sørge for at folk jobber i mer helsefremmende arbeidstider. Nattarbeid er strengt regulert i Norge av gode grunner. Det er veldokumentert at nattarbeid er helseskadelig over tid.

Arbeid skal etter arbeidsmiljølovens formålsparagraf være helsefremmende. Da må vi sørge for at folk jobber til mer helsefremmende arbeidstider.

Arbeiderpartiet må:

- 99 - Igangsette prosjekter i kommunen og fylkeskommunen om å øke andelen fritid for
100 arbeidstakere med full lønnskompensasjon.
- 101 - Støtte opp om målet om kortere arbeidstider.
- 102 - Klargjøre skillet mellom arbeid- og fritid gjennom å styrke arbeidstakers rettigheter i
103 lovverket.
- 104 - Redusere andelen nattarbeid i arbeidslivet til det absolutt nødvendige.

105

106 **Redaksjonskomiteens innstilling: Strekpunkt 1 foreslås avvist. Strekpunkt 2 og 3**
107 **ivaretas i andre punkt i nytt forslag R2 og forslag 126. Punkt 4 tas inn i sin helhet i**
108 **forslag R2.**

109 **Forslag R2:**

110 Arbeid til alle – en levedyktig arbeidslinje

111 I møte med de store demografiske endringene som ligger foran oss, er det viktigere enn
112 noensinne å sikre at flere mennesker er i arbeid – både for å opprettholde velferdsstaten
113 og for å gi den enkelte trygghet og muligheter. Samtidig er verden i endring – økt global
114 spenning og regionalisering vil trolig føre til et mindre handlingsrom.

115 Samtidig som befolkningen eldes vil antallet personer i yrkesaktiv alder, de som kan
116 bidra til arbeidslivet og finansiere velferdsordningene, forbli omtrent det samme. Dette
117 betyr at vi må gjøre mer med de ressursene vi har. Det viktigste av alt er å sikre at alle
118 som kan jobbe, faktisk gjør det.

119 For å opprettholde et sterkt og bærekraftig velferdssystem må flere delta i arbeidslivet.
120 Flere må få mulighet til å delta i arbeid gjennom tilrettelegging, kompetanse og
121 økonomisk trygghet. Mange ønsker arbeid, men mangler navigering, kvalifikasjoner eller
122 støtte.

123 Å få unge mellom 18 og 30 år som står utenfor arbeid, utdanning eller opplæring (NEET)
124 over i arbeid eller utdanning – er avgjørende både for den enkelte og for samfunnet. Uten
125 tilknytning til arbeid eller opplæring risikerer mange varig utenforskap, med økte sosiale
126 forskjeller og tap av verdifulle ressurser for fellesskapet. Vi vil derfor følge opp
127 ungdomsgarantien i Nav med økte bevillinger. Dette vil sikre at også andre grupper blir
128 tilstrekkelig fulgt opp.

129 En sterk arbeidslinje betyr at arbeid skal være førstevalg, og at systemene rundt faktisk
130 gjør det mulig. Arbeidslinjen handler også om å gjøre det lettere for folk å komme i
131 arbeid og gjøre det lettere å være i jobb, samtidig som vi sørger for at alle har et
132 sikkerhetsnett som gir trygghet gjennom jobb og et sosialt fellesskap.

133 Flere elever og lærlinger på yrkesfag faller ut fra skolen og lærebedrifter. For å sikre at
134 flere har riktig kompetanse for fremtiden, vil vi at flere elever og lærlinger fullfører. Det
135 krever bedre samspill mellom Nav, opplæringsinstitusjoner og arbeidsgivere. Vi ønsker
136 flere tiltak som gjør det attraktivt å ansette mennesker som trenger en ny start.

137

138 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

- 139 • Løfte frem potensialet i restarbeidsevnen.
- 140 • Sikre forutsigbarhet for arbeid, også for midlertidige stillinger.
- 141 • Redusere andelen nattarbeid i arbeidslivet til det absolutt nødvendige.
- 142 • Øremerke midler til styrking av ungdomsgarantien.
- 143 • Styrke fagbrev på jobb-, praksiskandidat- og lære kandidat-ordningen.
- 144 • Sikre bedre kvalitet og hyppigere oppfølging av elever og lærlinger på yrkesfag.
- 145 • Sikre en økt støtte til lærebedrifter som tar inn lærlinger med større
146 tilretteleggingsbehov.
- 147 • Innføre et krav, i offentlige anbud av større omfang, om at leverandører som
148 hovedregel skal tilby minimum én praksisplass for personer som står utenfor arbeid og
149 utdanning.
- 150 • Øke kjennskapen til inkluderingstilskudd blant arbeidsgivere.

151

152 **Forslag 7: (Åsane Arbeiderpartilag)**

153 Øke satsen for overtidsmat.

154 Satsen for overtidsmat har stått stille på 200 kr siden Erna innførte den i 2019. Dette har
155 gjort at mengden mat man kan kjøpe for dette.

156 Øke satsen for overtidsmat til 250.

157

158 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

159

160 **Forslag 9: (Bergen Arbeidersamfund)**

161 Like regler for AFP. Fjern inntekstbegrensningen for offentlige ansatte født før 1963.

162 AiB vil: - At offentlig AFP for personer født i 1962 eller tidligere moderniseres slik at de
163 samme prinsippene gjelder i privat sektor som i offentlig sektor.

164 - At inntekstbegrensningene på AFP for offentlig ansatte født i 1962 eller tidligere
165 fjernes, slik at AFP kan kombineres fritt med arbeid uten avkorting.

166

167 Begrunnelse:

168 Arbeidslivet trenger mer arbeidskraft for å opprettholde velferdsstaten. Og det er
169 ønskelig at arbeidstakere står lengre i jobb. Samtidig har vi en stor gruppe arbeidstakere i
170 offentlig sektor som ønsker å bidra i arbeidslivet etter at de tar ut AFP ved 62 år, men
171 som i praksis hindres av at dagens regelverk straffer dem økonomisk hvis de arbeider
172 som vikar eller tar på seg verv. For offentlig ansatte født i 1962 eller tidligere reduseres
173 AFP-pensjonen dersom arbeidsinntekten overstiger kr 32 247 i året. Er en født etter 1963
174 i offentlig sektor gjelder ny AFP ordning, og en kan kombinere arbeidsinntekt med
175 pensjon. Det samme gjelder i privat sektor hvor det heller ikke er en slik avkorting.
176 Resultatet er et urettferdig og lite fremtidsrettet system , som svekker
177 arbeidskrafttilgangen i viktige sektorer. Like regler for AFP vil styrke tilgang på
178 arbeidskraft. Det støtter også Arbeiderpartiets mål om arbeid til alle, og at arbeid skal
179 lønne seg.

180

181 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

182

183 **Forslag 16: (Bergen Arbeidersamfund)**

184 Arbeiderpartiet i Bergen mener at urørte naturområder skal skjermes mot
185 vindkraftutbygging, at et strengt natur- og arealregelverk må på plass før nye prosjekter
186 på land vurderes. Både lokale- og friluftslivs- og naturverns- interesser skal vektlegges
187 tungt i vindkraftsaker. Vi må prioritere en offensiv satsing på havvind. Samtidig må
188 vannkraften moderniseres og utnyttes bedre som balansekraft i et framtidsrettet
189 kraftsystem.

190 Begrunnelse:

191 Norge trenger et kraftsystem som både sikrer verdiskaping, kutter utslipp og ivaretar
192 naturen for kommende generasjoner. Framtidens energipolitikk må bygge på en helhetlig
193 tilnærming der både naturhensyn, friluftslivsinteresser og lokalsamfunn får reell betydning
194 når nye tiltak vurderes. Vindkraft på land skaper konflikt. Derfor må et strengt natur- og
195 arealregelverk komme på plass før ytterligere utbygging vurderes. Urørte naturområder
196 skal ikke bygges ned, og både lokale interesser og friluftsliv skal veie tungt i
197 vindkraftsaker. Samtidig står Norge foran store muligheter knyttet til havvind. Vindkraft
198 til havs gir betydelig mindre naturkonflikt enn tilsvarende prosjekter på land, og kan
199 samtidig bli en drivkraft for ny industri, sysselsetting og teknologisk utvikling i hele

200 landet. Norge har et fortrinn gjennom kompetansen i kraftbransjen, maritim sektor og
201 offshore-industrien. For å lykkes med havvind trenger vi også et kraftsystem som
202 utnytter vannkraftens unike balansekraft. Ved å modernisere, oppgradere og
203 effektivisere vannkraften kan vi sikre bedre reguleringsevne, økt produksjon og et mer
204 stabilt kraftsystem som understøtter en storstilt satsing på havvind.

205

206 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

207

208 **Forslag 18: (Fagbevegelsens partilag)**

209 Arbeiderpartiet vil arbeide for at kjernekraft vurderes som en reell del av Norges
210 framtidige energisystem:

211 * Norge gjennomfører statlig styrte utredninger av kjernekraft, med klare krav til
212 sikkerhet, beredskap og avfallshåndtering

213 * Fellesskapet sikres sterk styring og eierskap i eventuell kjernekraftutbygging

214 * Norge bygger opp kompetanse, forskning og industriell kapasitet innen moderne
215 kjernekraft

216

217 **Begrunnelse:**

218 Vi i Arbeiderpartiet mener at Norge står i en ny energisituasjon. Kraftbehovet øker raskt
219 gjennom elektrifisering av industri, transport og sokkel, samtidig som vi er tettere koblet
220 til et europeisk kraftmarked med store prissvingninger. Selv om Norge har mye fornybar
221 kraft, ser vi allerede i dag at både forsyningssikkerhet og strømpriser kan bli
222 uforutsigbare i tørre år og i perioder med høyt forbruk.

223 Vi i Arbeiderpartiet mener at vannkraften fortsatt skal være ryggraden i norsk
224 energiforsyning, men den kan ikke alene dekke framtidens behov. Derfor trenger Norge
225 flere stabile, utslippsfrie kraftkilder som kan sikre både industri, arbeidsplasser og
226 rimelig strøm for folk flest.

227 Vi i Arbeiderpartiet mener at moderne kjernekraft kan bli et viktig supplement i en slik
228 energimiks. Kjernekraft gir stabil produksjon med lave utslipp, lite arealbruk og høy
229 leveringssikkerhet, og brukes allerede av stadig flere av våre naboland som del av deres
230 klimastrategi og energipolitikk.

231 Kjernekraft bør inngå i nasjonal kraft- og industriplanlegging på linje med vannkraft,
232 vindkraft og annen fornybar energi og overskuddsvarme og lokal verdiskaping bør blir
233 krav ved plassering av kjernekraftverk

234

235 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget anses ivaretatt av forslag R3. (Gjelder**
236 **forslag 18, 24 og 139)**

237

238 **Forslag R3:**

239 Energi til rett tid på rett sted i Vestland

240 Arbeiderpartiets mål er at utviklingen av næringslivet i bergensregionen ikke skal bli
241 skadelidende eller forsinket på grunn av mangel på strøm.

242 Vi vil jobbe for et effektivt kraftsystem og et strømnnett som gir tilgang på energi der det
243 trengs når det trengs.

244 Samtidig vil Arbeiderpartiet i Bergen bidra til å realisere ny kraftutbygging i fylket, i tråd
245 med miljøkrav og med lokal forankring.

246 Kommuner i Vestland som sier ja til ny energiproduksjon skal sikres en rettferdig del av
247 verdiskapningen. Regjeringens satsing på havvind bør komme lokalsamfunn langs
248 vestlandskysten til gode.

249 Arbeiderpartiet er positive til å utrede nye måter å produsere energi på – for eksempel
250 gjennom å utnytte bølge- og tidevannskraft, havstrømmer, grunnvarme og fjernvarme.
251 Arbeiderpartiet mener at moderne kjernekraft, med små modulære reaktorer, kan bli et
252 viktig supplement i en slik energimiks.

253 Arbeiderpartiet mener at vannkraften fortsatt skal være ryggraden i norsk
254 energiforsyning, men den kan ikke alene dekke framtidens behov. Derfor trenger Norge
255 flere stabile, utslippsfrie kraftkilder som kan sikre både industri, arbeidsplasser og
256 rimelig strøm for folk flest. Vi støtter regjeringens utredning av kjernekraft som en mulig
257 fremtidig kraftkilde i Norge - og vi vil følge den opp slik at vi får god kunnskap om
258 sikkerhet, beredskap og avfallshåndtering. Lokal verdiskaping bør blir krav ved
259 plassering av eventuelle kjernekraftverk

260 Vi vil jobbe for å styrke lokale innovasjonsklynger for energi, klima og teknologi.

261 Vi vil legge bedre til rette for private investeringer i fornybar energiproduksjon i
262 næringsområder og fortsette å investere i energieffektivisering og -produksjon på
263 offentlige bygg.

264

265 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

266 ● Prioritere å styrke nett- og overføringskapasitet i bergensregionen.

- 267 ● Sikre at flere områder åpnes for havvind.
- 268 ● Legge til rette for lokale innovasjonsklynger for fornybar energi.
- 269 ● Legge til rette for mer energieffektivisering og -produksjon på offentlige bygg, samt
- 270 energiproduksjon i etablerte næringsområder.
- 271 ● Utrede bruk av små modulære kjernekraftverk, med klare krav til sikkerhet, beredskap
- 272 og avfallshåndtering.
- 273 ● Fellesskapet skal sikres sterk styring og eierskap i eventuell kjernekraftutbygging.
- 274 ● Legge til rette for at Norge bygger opp kompetanse, forskning og industriell kapasitet
- 275 innen moderne kjernekraft.

276

277 **Forslag 24: (Bergen AUF)**

278 Fremme implementering av kjernekraft i Norge for å redusere avhengigheten av fossile

279 brensler og bidra til å nå klimamål.

280 Støtte investeringer i forskning og utvikling av kjernekraft

281 At regjeringen satse på kjernekraftproduksjon i Norge.

282 Opprette en konsesjonsmyndighet for kjernekraft.

283

284 **Begrunnelse:**

285 Dagens samfunn skal ta store skritt mot grønnere energialternativer og vekk fra fossile

286 brensler. Da kan vi ikke utelukke drift av kjernekraftverk i Norge. Disse vil hjelpe Norge å

287 nå klimamålene, og Norge vil redusere nøden for importert energi og fossilt brensel, noe

288 som bidrar til større energisikkerhet. Fordelen med kjernekraft er at energikilden

289 produserer konstant energi. Energikilden kan produsere stabil og forutsigbar energi,

290 uavhengig av ytre faktorer som bl.a. værforhold. Målet om netto null klimagassutslipp

291 innen 2050 vil kreve store mengder strøm. Samtidig forventer vi en stadig økende

292 energibruk i tiden som kommer. Regjeringens energisatsing vil hovedsakelig gi oss økt

293 variabel kraft. Industrien er avhengig av stabil kraft, da vi ikke kun kan drifte når det

294 blåser eller solen skinner. Vi trenger mer stabil kraft inn i planen for fremtidens

295 energiproduksjon. Kjernekraft bør derfor være en del av denne planen. Norge må dra

296 med seg Europa, og lede forskningen på dette feltet, som kommer til å skape en godt

297 utredet energikilde som kan supplere energibehovet vi kommer til å ha i Norge og Europa

298 fremover.

299

300 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget anses ivaretatt av forslag R3.(Gjelder**
301 **forslag 18, 24 og 139).**

302

303 **Forslag 25: (Fagbevegelsens partilag)**

304 Fagbevegelsens Partilag i sier nei til asylmottak i tredjeland. Vi lever i en tid hvor presset
305 på fundamentale rettigheter er sterkere enn noen gang tidligere. Arbeiderpartiet har vært
306 og er en tydelig forsvarer av folkeretten og de universelle menneskerettighetene. Å åpne
307 for svekkelse av hevdvunne konvensjoner på ett område, kan fort føre til at man vil ønske
308 å svekke andre rettigheter ved neste korsvei. Dette er ikke tiden for å sette disse i spill.

309 Regjeringen har nylig underskrevet på brev sammen med 25 andre stater om at man
310 ønsker å gjøre endringer i den europeiske menneskerettskonvensjonen for å kunne
311 gjennomføre en slik ordning. En ordning med tredjeland er per i dag i strid med denne
312 konvensjonen. Starmer-regjeringen skrotet det britiske forsøket da de kom til makten i
313 2024, og Israel avviklet sin ordning med Rwanda i 2018.

314 Vi ber Arbeiderpartiet i Bergen/Arbeiderpartiet sentralt om å heller jobbe for at man
315 utvikler løsninger som gjør at man ikke trenger å svekke disse rettighetene, og heller
316 styrke flyktningebeskyttelse og tilgang til asyl i nærområder, og bedre byrdedeling.

317 Fagbevegelsens Partilag sier derfor nei til asylmottak i tredjepartsland og ber
318 Arbeiderpartiet om å gå bort fra dette forslaget.

319

320 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget anses ivaretatt i R4 - Uttalelse om asyl,**
321 **innvandring og integrering. (Gjelder forslag: 25, 26, 27, 28).**

322

323 **R4 - Uttalelse om asyl, innvandring og integrering**

324 Arbeiderpartiet i Bergen står fast på at retten til å søke asyl er en grunnleggende
325 menneskerett og en folkerettslig forpliktelse Norge har ansvar for å oppfylle. Asylretten
326 er forankret i internasjonale konvensjoner og i Arbeiderpartiets verdier om frihet, likhet,
327 solidaritet og ansvar. Vi vil arbeide for løsninger som ivaretar asylretten innenfor rammen
328 av folkeretten, og kan derfor ikke stille oss bak ordninger med asylmottak eller
329 asylbehandling i tredjeland.

330 Slike ordninger innebærer en betydelig risiko for svekket rettsvern og brudd på
331 menneskerettighetene, og er vanskelig å forene med Norges internasjonale forpliktelser.
332 . Per i dag er slike ordninger i strid med Den europeiske menneskerettskonvensjonen, og
333 både Storbritannia og Israel har valgt å avbryte sine forsøk. Å svekke etablerte

334 konvensjoner på dette området kan på sikt undergrave rettigheter også på andre
335 samfunnsområder.

336 Det er heller ikke et asylpress som tilsier behov for drastiske tiltak. Ser man bort fra
337 fordrevne fra Ukraina, som får midlertidig kollektiv beskyttelse, kom det i fjor litt over 3
338 000 asylsøkere til Norge, mot noe over 4 000 året før. Arbeiderpartiets innvandrings- og
339 integreringspolitikk, vedtatt av landsmøtet, bygger på at vi både skal ha kontroll og stille
340 opp for mennesker på flukt, gjennom en rettferdig, kontrollert og ansvarlig politikk
341 forankret i rettsstaten og våre internasjonale forpliktelser.

342 Ressursene bør brukes på å styrke et trygt og godt asylsystem, prioritere
343 overføringsflyktninger gjennom FNs kvotesystem og bidra til bedre byrdefordeling i
344 Europa og internasjonalt. Samtidig kan vi ikke basere oss utelukkende på
345 kvotesystemet, gitt logistiske utfordringer og FNs økonomiske situasjon etter kutt fra
346 USA. Norge skal ta sin del av ansvaret, samtidig som mottak og integrering må fungere
347 over tid.

348 God integrering er avgjørende for trygghet og fellesskap. Arbeiderpartiet vil føre en
349 politikk som både stiller krav og gir støtte, der arbeid er nøkkelen til deltakelse.
350 Økonomisk trygghet gjennom arbeid og stabile inntekter skaper forutsigbarhet i familier,
351 gir barn bedre oppvekstvilkår og er avgjørende for å hindre utenforskap. Flere må få
352 fleksibel og god norskopplæring, flere lønnede praksisplasser og raskere godkjenning av
353 utdanning og kompetanse. Trygge boforhold og styrket psykisk helsehjelp er nødvendig
354 for at mennesker på flukt skal kunne delta i arbeids- og samfunnsliv. Arbeiderpartiet i
355 Bergen vil arbeide for løsninger som styrker fellesskapet, bygger tillit og tar ansvar for
356 mennesker på flukt, i tråd med den norske modellen med små forskjeller og store
357 muligheter for alle.

358

359 **Forslag 26: (Fagbevegelsens partilag)**

360 Arbeiderpartiets innvandrings- og integreringspolitikk er vedtatt av landsmøtet og bygger
361 på våre grunnleggende sosialdemokratiske verdier: frihet, likhet, solidaritet og ansvar. Vi
362 skal føre en rettferdig og ansvarlig politikk som kombinerer kontroll med rettigheter, og
363 som er forankret i rettsstaten og våre internasjonale forpliktelser. Asylretten er ikke
364 symbolpolitikk, men en folkerettslig forpliktelse.

365 **Begrunnelse:**

366 Arbeiderpartiets innvandrings- og integreringspolitikk er vedtatt av landsmøtet og bygger
367 på våre grunnleggende sosialdemokratiske verdier: frihet, likhet, solidaritet og ansvar.

368 Samtidig skal Arbeiderpartiet stå for trygg styring. Alvorlig kriminalitet skal møtes med
369 tydelige og strenge reaksjoner, men rettsstaten skal gjelde for alle. Reaksjoner må være
370 individuelle, forutsigbare og basert på lov og rett. Kollektiv mistanke skaper ikke

371 trygghet; konsekvent håndheving, forebygging og tillitsskapende arbeid gjør det.
372 Integrering er avgjørende for både trygghet og fellesskap. Norge står overfor mangel på
373 arbeidskraft, særlig innen helse- og omsorgstjenestene og andre viktige
374 velferdsoppgaver. Integrering virker når mennesker får rask avklaring på opphold og
375 rettigheter, tidlig tilgang til arbeid og kvalifisering, god og arbeidsrettet norskopplæring,
376 samt godkjenning av kompetanse og utdanning.

377 Arbeiderpartiet er et solidarisk fellesskapsparti. Vi tror på løsninger som gir mennesker
378 reelle muligheter til å bidra, styrker fellesskapet og reduserer forskjeller. Trygg styring og
379 varme verdier hører sammen – og det er slik vi bygger små forskjeller og store muligheter
380 for alle.

381

382 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget anses ivaretatt i R4. (Gjelder forslag: 25,**
383 **26, 27, 28).**

384

385 **Forslag 27: (Arna Arbeiderpartilag)**

386 Arna Arbeiderpartilag er opptatt av at mennesker på flukt må sikres rettferdig og trygg
387 ivaretagelse, som ikke gir økt risiko for svekket rettsvern og feilbehandling. Vi er
388 skeptiske til løsninger som handler om asylbehandling i land utenfor Europa, og savner
389 mer fokus på hvordan en kan stille bedre opp for kommuner når det gjelder bosetting og
390 integrering, slik at nyankomne raskt kan inkluderes i lokalsamfunnet.

391 Begrunnelse:

392 Det er for tiden et pågående arbeid og løpende debatt knyttet til flyktning- og
393 integreringspolitikk. Vi mener i den forbindelse at det er viktig at vi som parti ikke skaper
394 tvil om at en ansvarlig politikk på dette feltet både handler om å ha kontroll, og å stille

395 opp for mennesker på flukt i tråd med våre internasjonale forpliktelser. Videre er det
396 viktig at debatten har med seg både utfordringer og muligheter. Norge står overfor
397 mangel på arbeidskraft i flere viktige sektorer, og mange lokalsamfunn er avhengig av økt
398 bosetting for å kunne opprettholde viktige tjenester. Kommunenes erfaringer viser at
399 nøkkelen til vellykket integrering er tidlig tilgang til arbeid og kvalifisering, og gode
400 inkluderingsaktiviteter med lav terskel for deltakelse.

401

402 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget anses ivaretatt i R4. (Gjelder forslag: 25,**
403 **26, 27, 28).**

404

405 **Forslag 28: (Åsane Arbeiderpartilag)**

406 Vi må sikre retten for folk å søke asyl i Norge i tråd med de retningslinjer som er nedfelt i
407 Internasjonale Menneskerettskonvensjoner, og ikke outsource en så folkerettslig viktig
408 oppgave til tredjeland. Likeså må vi prioritere å ta imot kvoteflyktninger i samsvar med
409 de anbefalinger og anmodninger som UNCHR kommer med.

410 Begrunnelse:

411 Asylretten er en grunnleggende menneskerett som er hjemlet i Verdenserklæringen om
412 menneskerettigheter, Flyktningekonvensjonen, den Europeiske
413 Menneskerettskonvensjonen og i EU's Charter of Fundamental Rights (artikkel 18).
414 Arbeiderpartiet må stå opp for at Norge skal ivareta denne menneskerettslige
415 standarden og bruke de ressursene som skal til for å opprettholde et kvalitetsmessig
416 godt asylsystem. De politiske, høyrepopulistiske strømningene som nå går i retning av å
417 innskrenke asylretten i Norge må vi som et sosialdemokratisk parti ikke tillate å legge
418 premissene for asylpolitikken i vårt land.

419

420 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget anses ivaretatt i R4. (Gjelder forslag: 25,**
421 **26, 27, 28).**

422

423 **Forslag 29: (Fana og Ytrebygda arbeiderpartilag)**

424 Arbeiderpartiet i Bergen fordømmer alvorlige brudd på menneskerettighetene i
425 Venezuela, inkludert vilkårlige arrestasjoner og politisk forfølgelse. Partiet oppfordrer
426 venezuelanske myndigheter til å respektere menneskerettighetene og rettsstaten.

427 FN og anerkjente menneskerettighetsorganisasjoner har over tid dokumentert
428 omfattende menneskerettighetsbrudd i Venezuela. Å ta tydelig avstand fra slike overgrep
429 er i tråd med Arbeiderpartiets grunnleggende verdier om menneskerettigheter,
430 demokrati og rettsstat, uavhengig av internasjonale maktforhold.

431

432 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

433

434 **Forslag 32: (Fana og Ytrebygda arbeiderpartilag)**

435 AiB skal jobbe for å forby privat fyrverkeri

436 Begrunnelse:

437 Privat bruk av fyrverkeri medfører årlig betydelige belastninger for mennesker, dyr, miljø
438 og lokalsamfunn. En Norstat-undersøkelse fra 2024 viser at nær tre av fire nordmenn
439 støtter forbud mot privat fyrverkeri.

- 440 Privat fyrverkeri fører til:
- 441 - alvorlige personskader og utrygghet i nærmiljøet
 - 442 - belastning for dyrevelferd og dyreliv
 - 443 - hærverk mot skoler, kjøpesentre og boligområder
 - 444 - utslipp av svevestøv, plast og tungmetaller

445

446 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

447

448 **Forslag 42: (Arbeiderpartiets universitetslag)**

449 Norge bør bygge opp egen digital infrastruktur for å sikre vår digitale selvstendighet i en
450 urolig verden. Norske forsknings- og utdanningsinstitusjoner er i dag i praksis avhengig
451 av amerikanske selskaps tjenester. I tråd med forslagene i Stortingsmeldingen om
452 forsknings- og høyere utdanning "Sikker kunnskap i en usikker verden" forstår vi at
453 arbeidet med å sikre nasjonale data har høy prioritering.

454 Begrunnelse:

455 Sikker digital infrastruktur er essensielt for et velfungerende moderne samfunn. Norge
456 startet ut som en ledende nasjon innen digital infrastruktur i den første runden av
457 digitalisering rundt år 2000. Blant annet var intensjonene rundt FEIDE – Felles
458 elektronisk identitet revolusjonerende. Dessverre ble FEIDE aldri en reell offentlig
459 elektronisk identitet som kunne følge individet gjennom livet tilsvarende
460 personnummeret.

461 For sivilsamfunnet har den private løsningen bank-ID blitt dominerende, mens UH-
462 sektoren har det siste året beveget seg fra selvkontrollert løsning gjennom FEIDE til å
463 kjøpe tjenester fra et amerikansk selskap. De siste tiders endringer i internasjonal
464 politikk viser at dette er svært sårbart og vi står i en situasjon hvor fremmede makter kan
465 i praksis utestenge alle studenter og ansatte fra alle digitale ressurser, samt få innsyn i
466 mesteparten av data lagret om studenter, ansatte og informanter i sektoren, inkludert
467 medisinsk informasjon om alle pasienter i Norge. Dette fordi vi har valgt å prioritere
468 økonomi fremfor digital sikkerhet.

469

470 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

471

472 **Forslag 44: (Fagbevegelsens partilag)**

473 Arbeiderpartiet bør arbeide for å skape et levende, regulert og helsefremmende digitalt
474 offentlige rom.

475 Begrunnelse:

476 Det digitale «offentlige rom» er et fullstendig gjennomprivatisert og nærmest fullstendig
477 uregulert vill vesten, stort sett eid av techmilliardærer med svært varierende og noen
478 ganger svært tvilsomme verdier. I dag tilbringer voksne svært mye tid i denne
479 «offentligheten», og barn og ungdom vokser opp der.

480 Et stort sosialdemokratisk prosjekt for det 21. århundret bør være å skape et levende,
481 regulert og helsefremmende digitalt offentlig rom.

482

483 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

484

485 **Forslag 45: (Fagbevegelsens partilag)**

486 Fagbevegelsens partilag ber om initiativ fra regjeringen for å gjøre staten og det offentlige
487 uavhengig av de amerikanske tekgigantene.

488 At langt de fleste datasentre i dag eies av amerikanske teknologiganter stiller oss overfor
489 nye geopolitiske utfordringer.

490 Langt over halvparten av det globale datasentermarkedet domineres i dag av tre
491 amerikanske tekgiganter: Amazon, Microsoft og Google. Denne enorme
492 maktkonsentrasjonen skaper nye sårbarheter og har gjort både offentlig og privat sektor
493 dypt avhengig av disse selskapene for å kunne levere sine tjenester.

494 I Tyskland og Danmark tas det grep for å frigjøre seg fra tekgigantenes grep og opprette
495 uavhengige digitale infrastrukturer. Over halvparten av skytjenestene i den norske
496 offentlige sektor leveres i dag av Microsoft, som f.eks den tyske delstaten Schleswig-
497 Holstein nå jobber for å bytte ut med produkter med åpen kildekode. Selv om noen av de
498 mest kritiske datasentrene befinner seg lokalt i norske offentlige institusjoner, leveres
499 selve teknologien og tjenestene av et fåtall utenlandske teknologiselskaper.

500 Digitaliseringen av samfunnet har blitt overlatt til markedskreftene, slik at vi har endt
501 med et samfunn som er dypt avhengig av noen få aktører. I et skiftende geopolitisk
502 landskap er det viktig å begynne å forholde seg til at disse selskapenes kontroll over den
503 digitale infrastrukturen har stor betydning for det norske samfunn.

504

505 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

506

507 **Forslag 54: (Bergen AUF)**

508 At Norge må, enten selv, eller med likesinnede allierte i Europa, lage et eget alternativ til
509 skylagring og digitale plattformer for kritisk infrastruktur.

510 Det snakkes mye for tiden om sikkerhet og beredskap. Men tingene vi er mest avhengig
511 av i det daglige har vi null kontroll over. Noen få tech-giganter kontrollerer nærmest hele
512 internett. I den siste tiden har Microsoft, Cloudflare og flere hatt problemer som har ført
513 til at vi i Norge ikke greier og gjøre jobben vår. Dette var bare uhell. Men hva skjer om det
514 gjøres bevisst?

515 Store deler av samfunnsoppgavene våre drives på infrastruktur vi verken eier, forstår
516 eller har reell kontroll over.

517 Når flyselskaper, domstolene, helsevesenet, nødetatene og skatteetaten selv legger
518 kritiske funksjoner i hender på noen få amerikanske teknologiselskaper,

519 Innebærer det at både tekniske feil, kommersielle beslutninger og utenrikspolitiske
520 konflikter i praksis kan lamme samfunnsfunksjoner i Norge.

521 Dette blir ikke bare et teknisk spørsmål, men et sikkerhets- og suverenitetsspørsmål.

522

523 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

524

525 **Forslag 70: (Arbeiderpartiets universitetslag)**

526 Arbeiderpartiet vil utvikle en felles lesebok for hvert skoletrinn, som skal inneholde
527 historier, sanger, dikt og små tekster med utgangspunkt i alle skolens fag. Leseboken
528 skal være et supplement for undervisningen, og brukes sammen med digitale læreverker
529 og oppgavesamlinger spesifikke for de ulike fagene. Den skal gis til hvert barn til odel og
530 eie ved avslutningen av hvert skoletrinn.

531 Begrunnelse:

532 Det er godt dokumentert at lesebøker bidrar til alt fra leseferdigheter til integrering. Dette
533 er et tiltak for å sikre at overgangen til digitale læreverker fungerer optimalt, og
534 kompensere for nedsidene ved en papirløs skolegang. En felles lesebok sikrer at alle
535 skolebarn i byen vår har en attraktiv og interessant bok i ryggsekken og bokhyllen
536 hjemme, og at skolen bidrar til at barn utvikler et positivt forhold til bøker.

537

538 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

539

540 **Forslag 71: (Styret/Oppvekstpolitisk forum (Skolepolitisk utvalg)**

541 Utvikle og teste modeller som styrker bemanning i barnehager

542 Begrunnelse:

543 Gode barnehager er avgjørende for barns trygghet, utvikling og læring, og for å sikre like
544 muligheter for alle. I dag opplever mange barnehager for lav bemanning, noe som går
545 utover både barna og de ansatte. Det bør utvikles og prøves ut ulike modeller for å styrke
546 bemanningssituasjonen. Dette kan være nye måter å organisere arbeidstiden på, økt
547 grunnbemanning, nye rekrutteringstiltak og bruk av faste vikarordninger som for
548 eksempel mobile faste drømmelag av dyktige vikarer som trer inn ved behov.

549

550 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

551

552 **Forslag 75: (Bergen AUF)**

553 Bergen AUF vil arbeide for en skolebasert idretts- og fritidsordning i grunnskolen.

554 Ordningen skal organiseres av skolen rett etter skoletid.

555 Alle elever skal delta i én valgfri idrett eller fysisk aktivitet.

556 Ordningen skal være gratis for alle elever.

557 Skolen skal stille nødvendig utstyr til disposisjon.

558

559 Begrunnelse:

560 I dag er barns deltakelse i idrett og fritidsaktiviteter ofte avhengig av foreldres økonomi
561 og tid. Dette gjør at mange barn faller utenfor organiserte tilbud. Utenforskap i barne- og
562 ungdomsårene forsterker sosiale forskjeller. Manglende deltakelse kan få konsekvenser
563 for både fysisk og psykisk helse. Fysisk aktivitet er viktig for barns utvikling og trivsel.
564 Aktivitet bidrar også til mestring og fellesskap. Mestring i idrett kan styrke elevenes
565 selvtillit. Dette kan igjen påvirke motivasjon og læring positivt. Skolen er en naturlig
566 arena for å nå alle barn. Når aktivitet skjer rett etter skoletid, senkes terskelen for
567 deltakelse. Flere land har gode erfaringer med skolebaserte ordninger. En universell
568 ordning sikrer at ingen ekskluderes. Dette er særlig viktig for barn fra lavinntektsfamilier.
569 Gratis deltakelse gir like muligheter for alle. Tiltaket vil bidra til bedre folkehelse og
570 inkludering.

571

572 **Redaksjonskomiteens innstilling: Under arbeid.**

573

574 **Forslag 90: (Bergenhus arbeiderpartilag)**

575 AiB ønsker:

576 -å innføre tiltak som reduserer priser på frukt og grønt.

577 -Utrede en prøveordning for fysisk aktivitetstilbud i studie- og arbeidshverdagen

578

579 **Begrunnelse:**

580 Norge har et av verdens beste helsevesen, og befolkningen vår lever stadig lengre. Dette
581 gir oss både mange muligheter, men selvfølgelig også enkelte utfordringer. Helsevesenet
582 må bruke mer ressurser på å behandle en eldre befolkning. Arbeiderpartiet er for mange
583 garantisten for et sterkt offentlig helsevesen. Dette betyr allikevel ikke at vi kun skal
584 støtte helsevesenet med økonomiske midler, vi er også nødt til å fremme konkrete tiltak
585 som vil kunne bidra til å avlaste helsevesenet over tid. Folkehelsetiltak tar sikte på å
586 fremme endringer i levevaner, som vil gi befolkningen generelt en bedre helse og dermed
587 ha et litt mindre behov for helsehjelp. Vi vet at matpriser i stor grad styrer hva vi spiser.
588 Ved å kutte i prisen på sunne varer som frukt og grønnsaker, vil konsumet av disse varene
589 stige, hvilket kan gi positive utfall i befolkningens generelle helse.

590

591 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

592

593 **Forslag 92: (Åsane arbeiderpartilag)**

594 Like regler for AFP – Fjern inntekstbegrensningen for offentlig ansatte født før 1963.

595 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

596 - At offentlig AFP for personer født i 1962 eller tidligere moderniseres slik at de samme
597 prinsippene gjelder i privat sektor og offentlig sektor

598 - At inntekstbegrensningene på AFP for offentlig ansatte født i 1962 eller tidligere
599 fjernes, slik at AFP kan kombineres fritt med arbeid uten avkortning.

600 - At regjeringen i dialog med partene i arbeidslivet sikrer like muligheter for å kombinere

601 AFP og arbeid for alle arbeidstakere, uavhengig av sektor.

602

603 **Begrunnelse:**

604 Arbeidslivet trenger mer arbeidskraft for å opprettholde velferdsstaten. Og det er
605 ønskelig at arbeidstakere står lengre i jobb. Blant annet mangler vi arbeidskraft i viktige
606 yrker innen helse, omsorg, skole og barnehage. Samtidig har vi en stor gruppe
607 arbeidstakere i offentlig sektor som ønsker å bidra i arbeidslivet etter at de tar ut AFP ved
608 62 år, men som i praksis hindres av at dagens regelverk straffer dem økonomisk hvis de
609 arbeider som vikar eller tar på seg inntektsbringende oppgaver. For offentlig ansatte født
610 i 1962 eller tidligere reduseres AFP-pensjonen dersom arbeidsinntekten overstiger kr 32
611 247 i året. Er en født etter 1963 i offentlig sektor gjelder ny AFP ordning, og en kan
612 kombinere arbeidsinntekt med pensjon. Det samme gjelder i privat sektor hvor det heller
613 ikke er en slik avkortning.

614 Resultatet er et urettferdig og lite fremtidsrettet system, som svekker
615 arbeidskrafttilgangen i viktige sektorer.

616 Like regler for AFP vil styrke tilgang på arbeidskraft. Det støtter også Arbeiderpartiets mål
617 om arbeid til alle, og at arbeid skal lønne seg.

618

619 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

620

621 **Forslag 93: (Åsane arbeiderpartilag)**

622 Like regler i privat og offentlig sektor – fjern samordningsreglene for offentlig ansatte født
623 før 1963. Arbeiderpartiet i Bergen vil:

624 - At OTP for personer født i 1962 eller tidligere moderniseres slik at opptjent
625 tjenestepensjon ikke reduseres ved arbeid utover fylte 67 år.

626 - At inntekstbegrensningene for pensjonister fra offentlig sektor fjernes slik at det er
627 mulig å ha betalte offentlige verv (også politiske) uten at pensjonen reduseres.

628

629 **Begrunnelse:**

630 Vi har en stor gruppe arbeidstakere og pensjonister i offentlig sektor som ønsker å bidra i
631 samfunnet, men som i praksis hindres av at dagens regelverk. Dersom pensjonistene
632 påtar seg vikaroppdrag eller inntektsbringende politiske verv, straffes de økonomisk ved
633 at pensjonen avkortes. I tillegg mister enkelte rettigheter til 66 % regelen. Pensjonister i
634 privat sektor og ansatte i offentlig sektor født i 1963 og senere får ikke sine betalte
635 offentlige verv avkortet. Resultatet er et urettferdig system som svekker demokratiet ved
636 at pensjonister med OTP ikke kan påta seg politiske verv uten at det får konsekvenser for
637 opptjent pensjon. Samordningsfella. Like regler for pensjonister i privat- og offentlig

638 sektor vil styrke demokratiet, gi tilgang på ekstra arbeidskraft og støtter opp om
639 Arbeiderpartiets mål om arbeid til alle, og at arbeid skal lønne seg.

640

641 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

642

643 **Forslag 94: (Åsane arbeiderpartilag)**

644 Øk bunnfradraget på formue til 5 millioner kroner.

645 Begrunnelse:

646 I løpet av valgkampen var formuesskatten et hett tema, ikke bare for næringslivet, men
647 også for vanlige folk. Spesielt er det hardt for enslige pensjonister å beholde boligen når
648 innslagspunktet er 1, 960 millioner kroner. SSB har utarbeidet en ny beregningsmodell
649 for fastsetting av boligverdier med full virkning fra 2028. Flere vil få økte boligverdier som
650 igjen betyr økte skatter ikke bare for de rikeste, men også for folk flest. For å kompensere
651 for økte verdifastsettelser bør bunnfradraget økes i tråd med valgløftet om at det
652 samlede skattetrykket skal stå fast.

653

654 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

655

656 **Forslag 96: (Bergenhus Arbeiderpartilag)**

657 Arbeiderpartiet i Bergen ber regjeringen sørge for at Statens vegvesen utreder Hordfast
658 Indre trasé som et fullverdig alternativ. Utredningen skal omfatte kostnader, natur- og
659 miljøvirkninger, trafikk og teknisk risiko og skal også inkludere muligheten for 2–3-
660 feltsstrekninger med midtdeler der trafikkgrunnlaget tilsier dette. Utredningen skal ses i
661 sammenheng med arm til Bergen og må ligge til grunn før endelig trasévalg.

662 Begrunnelse:

663 Arbeiderpartiet i Bergen vil bygge landet på en måte som både styrker fellesskapet,
664 tar vare på naturen og gir folk i hele regionen bedre hverdagsreiser. Når staten skal
665 investere store milliardbeløp i infrastruktur, har vi et ansvar for å velge løsningene som
666 gir mest igjen for pengene og er mest mulig skånsom mot naturen. Ferjefri E39 er et viktig
667 prosjekt for Vestlandet, men valgt trase er svært kostbar og gir for store inngrep i sårbar
668 natur. Derfor må vi våge å se på bedre alternativer. En indre trasé med felles tunnel med
669 Arm til Bergen peker seg ut som et mer moderne og ansvarlig valg. Ved å nedskalere
670 standarden på deler av vegen fra firefelts motorveg til 2–3-felts løsninger med midtdeler
671 der trafikkgrunnlaget tilsier det, vil man spare både kostnader og natur. En indre trasé

672 kan gi betydelige innsparinger, langt mindre naturinngrep og sterkere regionalt fellesskap
673 mellom bo- og arbeidsmarkedene i Bergen, Sunnhordland, men også Hardanger.
674 Mulighet for trinnvis utbygging gir mer handlefrihet og samfunnsnytte underveis.
675 Reisetidsforskjellen er liten, mens fordelene for natur, økonomi og regionale
676 ringvirkninger er store. Vi skylder både innbyggerne og staten å undersøke dette
677 alternativet grundig.

678

679 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas med justert ordlyd (Nytt forslag**
680 **R5):**

681 **Forslag R5:**

682 Arbeiderpartiet i Bergen ber regjeringen legge til rette for at Statens vegvesen gjør en
683 vurdering av Hordfast Indre trasé, for eksempel som en silingsrapport. Vurderingen bør
684 belyse kostnader, natur- og miljøvirkninger, trafikk og teknisk risiko, samt muligheten for
685 2–3-feltsstrekninger der trafikkgrunnlaget tilsier det. Arbeidet bør ses i sammenheng
686 med arm til Bergen og inngå som grunnlag i den videre prosessen før endelig trasévalg.

687 **Begrunnelse:**

688 Arbeiderpartiet i Bergen ønsker at store statlige investeringer i infrastruktur gir best mulig
689 samfunnsnytte, samtidig som natur- og miljøhensyn ivaretas. Ferjefri E39 er viktig for
690 Vestlandet, men dagens trasé framstår svært kostbar og med store inngrep i sårbar
691 natur. Det kan derfor være klokt å se nærmere på om alternative løsninger kan gi et
692 bedre samlet resultat. En indre trasé, eventuelt i sammenheng med Arm til Bergen og
693 med mer fleksibel vegstandard der trafikkgrunnlaget tilsier det, kan bidra til lavere
694 kostnader og mindre naturbelastning. Det bør også vurderes om raskere varianter av
695 indre trasé kan være aktuelle, for eksempel gjennom undersjøiske tunnelløsninger. En
696 indre trasé kan gi betydelige innsparinger, langt mindre naturinngrep og sterkere
697 regionalt fellesskap mellom bo- og arbeidsmarkedene i Bergen, Sunnhordland, men
698 også Hardanger. Mulighet for trinnvis utbygging gir mer handlefrihet og samfunnsnytte
699 underveis. Vestland Arbeiderparti vedtok allerede i 2022 at ferjefri E39 langs indre trasé
700 bør utredes, og en nærmere vurdering vil kunne følge opp dette. Målet er å sikre et
701 bredest mulig beslutningsgrunnlag før endelig valg tas.

702

703 **Forslag 109: (Fagbevegelsens partilag)**

704 Arbeiderpartiet må være en konsekvent forsvarer av folkeretten, også ovenfor våre
705 allierte.

706 **Begrunnelse:**

707 Stormaktenes geopolitiske maktspill undergraver folkeretten. Regjeringen må sette alle
708 krefter inn for at internasjonal folkerett skal gjelde. Dette må gjelde alle land, også hvor
709 det er regjeringer og regimer som vi ikke sympatiserer med. Vi kan ikke ha en selektiv
710 tilnærming til Folkeretten, for da bidrar vi bare til å bagatellisere dens betydning. Derfor
711 vil vi berømme regjeringen for å ta avstand fra angrepet på Venezuela. Norge må også stå
712 sammen med Danmark og resten av Skandinavia mot imperialistiske fremstøt fra USA
713 og Russland, både nært og fjernt.

714

715 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

716

717 **Forslag 110: (Åsane arbeiderpartilag)**

718 Lik rettferdighet for alle gisler – Norge må kreve løslatelse og fordømme umenneskelige
719 forhold.

720 Mens det med rette har vært mye oppmerksomhet på de sivile israelske gislene, har de
721 palestinske gislene og urettmessige fangede fått i nærheten av like mye
722 oppmerksomhet. Over 10.000 palestinere sitter i israelsk fangenskap, endte uten lov og
723 dom eller etter å ha blitt dømt i militærdomstoler som mangler selv de mest
724 grunnleggende formene for rettsikkerhet. Videre holder Israel flere hundre palestinske
725 lik, inkludert flere som var israelske statsborgere, som gisler, med det eksplisitte
726 formålet å bruke de som forhandlingskort. Enkelte av disse likene har blitt holdt siden
727 60-tallet, uten at dette har fått nevneverdig oppmerksomhet.

728 • At Norge krever at alle palestinere løslates eller gis rettferdige rettsaker, i tråd med
729 internasjonal rett.

730 • At alle palestinske likene som blir holdt som gisler blir umiddelbart frigjort.

731 • At Norge fordømmer de umenneskelige forholdene i Israelske fengsler, og krever at
732 dette slutter.

733

734 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

735

736 **Forslag 112: (Fana og Ytrebygda arbeiderpartilag)**

737 Debatten om Norges tilknytning til EU går nå uten aktiv deltakelse fra Arbeiderpartiet. Vi
738 har som grunnholdning at de store utfordringene må løses i fellesskap. Den største og
739 mest akutte utfordringen vi står overfor nå må løses i et europeisk fellesskap, og der

740 hører også vi hjemme. Denne debatten må vi ta i Arbeiderpartiet nå, slik at et landsmøte
741 kan avklare partiets standpunkt.

742 Begrunnelse:

743 EØS-avtalen har tjent Norge og norske interesser vel siden 1994, sammen med en rekke
744 avtaler på utsiden av avtalens virkeområde. I dagens, og det som antakelig blir
745 fremtidens, virkelighet vil ikke denne tilknytningen til Europa være tilstrekkelig til å
746 ivareta Norges interesser. Vi står overfor en helt annen geopolitisk virkelighet enn den vi
747 hadde i 1994. Vi må nå forholde oss til et aggressivt Russland som bringer krig til Europa
748 på den ene siden, og et USA som ser på vår verdensdel og vårt verdisyn med fiendtlige
749 øyne, heller enn en som en alliert. Hybrid krigføring og politisk undergraving må møtes
750 med et bredere sett med virkemidler enn det EØS og vårt NATO-medlemskap gir.

751 Som et lite land må vi søke politiske, økonomiske og militære allianser for å ivareta vår
752 sikkerhet og velferd. EU medlemskap fremstår som den beste måten vi kan ivareta våre
753 interesser på, og som samtidig gir oss en innflytelse, noe EØS-avtalen ikke gir. Som
754 sosialdemokrater har vi grunn til bekymring for den politiske høyredreiningen i Europa. Et
755 medlemskap vil gi oss representasjon i det folkevalgte EU-parlamentet, og vi vil kunne
756 stå sammen med sosialdemokratiske og progressive krefter demme opp for ytre høyres
757 innflytelse.

758

759 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas. Forslaget oversendes styret i**
760 **AiB som bes legge til rette for debatt og grundig prosess i lokalpartiet. Forslaget**
761 **oversendes også årsmøtet i Vestland Arbeiderparti.**

762

763 **Forslag 113: (Fana og Ytrebygda arbeiderpartilag)**

764 AiB mener at Sri Lankas sikkerhetslovgivning, både PTA og forslaget til PSTA, bryter med
765 grunnleggende menneskerettigheter og rettsstatlige prinsipper. Årsmøtet er sterkt
766 bekymret for at lovverket rammer den tamilske befolkningen uforholdsmessig hardt. AiB
767 ber regjeringen ta dette opp gjennom diplomatisk dialog og internasjonale fora.

768 Begrunnelse:

769 Sri Lankas Prevention of Terrorism Act har i flere tiår gitt myndighetene adgang til
770 vilkårlige arrestasjoner, langvarig fengsling uten tiltale og grove inngrep i grunnleggende
771 rettigheter. Loven har vært gjenstand for omfattende kritikk fra FN og internasjonale
772 menneskerettighetsorganisasjoner.

773 I praksis har loven særlig rammet den tamilske befolkningen. Tamiler har i
774 uforholdsmessig stor grad blitt overvåket, arrestert og fengslet. Journalister, studenter,
775 aktivister og sivilsamfunnsaktører er blitt stemplet som sikkerhetstrusler uten

776 tilstrekkelig bevis og uten reell rettssikkerhet. Dette har bidratt til frykt, mistillit og dype
777 etniske og politiske skillelinjer.

778 Regjeringens forslag til ny sikkerhetslov, ofte omtalt som PSTA, fremstilles som en
779 reform. Kritikken viser imidlertid at lovforslaget viderefører vide og uklare
780 terrordefinisjoner og gir staten omfattende fullmakter som kan misbrukes mot politisk
781 opposisjon og etniske minoriteter. Erfaringene fra PTA gir grunn til alvorlig bekymring.

782 Ekte sikkerhet bygges gjennom rettsstat, likebehandling og respekt for
783 menneskerettighetene. Derfor må både dagens og foreslått lovverk avvises, og erstattes
784 av en sikkerhetslovgivning som fullt ut respekterer menneskerettighetene i Sri Lanka.

785

786 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

787

788 **Forslag 115: (Bergen Arbeidersamfund)**

789 Bergen arbeidersamfund mener det er helt nødvendig å prioritere langtrekkende (for
790 eksempel NASAMS) luftvern også for Vestlandet. Heimevernet på Vestlandet må også
791 utrustes med kortholdsluftvern, mottiltak mot droner og egne dronekapasiteter.

792 Begrunnelse:

793 Det er bare ett år siden Regjeringen foreslo, og Stortinget vedtok en omfattende
794 langtidsplan for opprusting av det norske Forsvaret, men det er allerede nødvendig å
795 intensivere innsatsen. Krigen i Ukraina viser at Russland i minimal grad skjerner sivile
796 mål. Omfattende terrorbombing av sivile, med omfattende ødeleggelser av infrastruktur
797 knyttet til strøm og drivstoff viser hvor viktig luftvern er blitt.

798 Mer luftvern er i bestilling, men mye endrer seg i verden rundt oss og det er dessverre
799 ikke til det bedre. Det gjør at langtidsplanen må styrkes ytterligere, og gjennomføringen
800 må forseres.

801 Det er ikke bare Norges nest største by, og Nordens viktigste marinebase som må
802 beskyttes, men også energiinfrastrukturen på Sture, Kollsnes, Mongstad og Kårstø, med
803 avgjørende betydning ikke bare for Norge, men for hele Europas energiforsyning.

804 Heimevernet i Troms og Finnmark skal få tilført lett, bærbart luftvern med god effekt mot
805 droner. Vi mener at også Vestlandet må få slike kapasiteter.

806

807 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

808

809 **Forslag 116: (Bergen Arbeidersamfund)**

810 Styrking av kystforsvaret. AiB vil at etableringen av en maritim innsatsstyrke i Bergen
811 framskyndes.

812 **Begrunnelse:**

813 Det er Heimevernet som har det territorielle ansvaret for forsvaret av vår landsdel. Noe
814 av det første som prioriteres må være personlig utrustning, våpen, avdelingsmateriell,
815 flere kjøretøy og mindre båter for å fylle og styrke hele den vedtatte strukturen.
816 Heimevernets evne til å beskytte viktige objekter langs kysten som kaianlegg, havner,
817 energiforsyning og maritim infrastruktur skal prioriteres. Heimevernets innsatsstyrker
818 skal videreutvikles for økt fleksibilitet. Langtidsplanen inkluderer en ny maritim
819 innsatsstyrke basert i Bergen i 2030, men situasjonen tilsier at dette ikke kan utsettes
820 lengre. Vi må ha denne innsatsstyrken på plass, særlig som beskyttelse av våre viktige
821 olje/gassanlegg mot sabotasje og hybridkrig.

822

823 **Redaksjonskomiteens innstilling: Intensjonen støttes. Oversendes**
824 **forsvarsfraksjonen på Stortinget knyttet til arbeidet med rebalansering av**
825 **forsvarsløftet.**

826

827 **Forslag 117: (Arbeiderpartiets universitetslag)**

828 Vi ønsker velkommen Regjeringens arbeid med en ny utviklingspolitikk som skal legges
829 frem i en stortingsmelding vårsen 2027. En av konsekvensene av den nye geopolitiske
830 krisen er at de fleste vestlige land har kuttet kraftig i bistand. Norge bør vurdere å bruke
831 modellen fra giverlandskomiteen for Palestina for å gi strategisk og målrettet bistand til
832 land som er kriserammet eller har store institusjonelle vekstbehov.

833 **Begrunnelse:**

834 Krigen i Ukraina og konkurransen mellom stormaktene har ført til en katastrofal og uklok
835 reduksjon i bistand og forringelse av diplomatiske bånd mellom den første og den tredje
836 verden. Norge bør gjøre hva vi kan for å kompensere for stormaktenes ukloke opptreden
837 også på dette feltet, gjennom en strategisk satsing på bistand. Regjeringens varslede
838 Stortingsmelding som skal meisle ut en ny utviklingspolitikk er en god mulighet for å
839 sette norsk bistands og utviklingspolitikk på dagsorden i Arbeiderpartiet.

840

841 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas med ny siste setning i første**
842 **avsnitt. (Nytt forslag R6).**

843 **Forslag R6:**

844 Vi ønsker velkommen Regjeringens arbeid med en ny utviklingspolitikk som skal legges
845 frem i en stortingsmelding våren 2027. En av konsekvensene av den nye geopolitiske
846 krisen er at de fleste vestlige land har kuttet kraftig i bistand. Norge bør vurdere å bruke
847 modellen fra giverlandskomiteen for Palestina for å gi strategisk og målrettet bistand til
848 land som er kriserammet eller har store institusjonelle vekstbehov. Utviklingspolitikken
849 må være kunnskapsbasert og vi oppfordrer statsråden til å fortsette å hente innspill fra
850 kunnskapsmiljøene i ved UiB, CMI og flere.

851 Begrunnelse:

852 Krigen i Ukraina og konkurransen mellom stormaktene har ført til en katastrofal og uklok
853 reduksjon i bistand og forringelse av diplomatiske bånd mellom den første og den tredje
854 verden. Norge bør gjøre hva vi kan for å kompensere for stormaktenes ukloke opptreden
855 også på dette feltet, gjennom en strategisk satsing på bistand. Regjeringens varslede
856 Stortingsmelding som skal meisle ut en ny utviklingspolitikk er en god mulighet for å
857 sette norsk bistands og utviklingspolitikk på dagsorden i Arbeiderpartiet.

858

859 **Forslag 118: (Bergen Arbeideidersamfund)**

860 Arbeiderpartiet i Bergen vil styrke Norges militære og humanitære støtte til Ukraina
861 ytterligere. Vi mener en tydelig og kraftfull innsats er nødvendig for fred i Ukraina og
862 stabilitet i Europa. Vi er for å også bruke konfiskerte russiske midler til finansiering.
863 Erfaringer fra historien viser at nøling i møte med aggresjon bare oppmuntrer til
864 ytterligere vold.

865 Begrunnelse:

866 AiB bygger sin politikk på solidaritet, internasjonalt samarbeid og kampen for fred
867 gjennom styrket forsvar og humanitær innsats. En fersk rapport fra NUPI peker på at en
868 russisk seier i Ukraina vil påføre Europa store økonomiske og sikkerhetspolitiske
869 kostnader, inkludert millioner av nye flyktninger og behov for kraftig opprustning. Et slikt
870 scenario vil koste nesten dobbelt så mye som en strategi der Ukraina gis mulighet til å
871 stanse russisk framgang og presse fram en fred på rimelige vilkår.

872 Historien har lært oss, ikke minst fra tiden før andre verdenskrig, at passivitet i møte
873 med aggresjon ikke skaper fred, men kan oppmuntre til ytterligere konflikt fra
874 militærautoritære ledere som Putin. Derfor er resolutt støtte nødvendig for å slå fast at
875 slike metoder mot frie demokratier i Europa ikke aksepteres. Arbeiderpartiet i Bergen
876 støtter også bruk av konfiskerte russiske midler til å finansiere Ukrainas forsvar og
877 gjenoppbygging. Samtidig må den humanitære innsatsen for sivilbefolkningen styrkes.
878 AiB vil gå i front for målrettet og økt støtte til Ukraina, som en del av vår internasjonale
879 solidaritet og vårt ansvar for fred og sikkerhet i Europa. Bare en tydelig, samlet og
880 handlekraftig respons kan sikre varig fred og trygghet for kommende generasjoner.

881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912

Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.

Forslag 119: (Bergen AUF)

- Auke inntak til fyrstegongstenesta
- Bygge ut og oppgradere militære fasilitetar sin kapasitet
- Auke våpenproduksjon innenlands
- Etablere fleksible fabrikkar for militært materiell
- Bygge ut tognettet i Nord-Norge
- Sikre tilgjengelege og effektive løysingar i tilfelle der transportlinjer blir brutt

Begrunnelse:

Verda står ovanfor stadig fleire tryggingsspolitiske utfordringar. Noreg si evne til å sikre fred og stabilitet krev eit sterkt forsvar. Eit truverdig forsvar er avgjerande for samarbeid med våre allierte. Forsvaret må vere både fleksibelt og tilpassa moderne truslar. Dette krev meir personell, betre utstyr og styrkt infrastruktur. Verneplikta er ein sentral del av Noreg sitt forsvar. I dag blir berre ein tredel av dei tenestedyktige kalla inn til førstegongsteneste. Fleire soldatar vil styrke forsvarsevna. Auka personell gir òg rom for større spesialisering. Moderne krigføring stiller nye krav til taktikk og materiell. Bruken av dronar viser kor raskt krigføring er i endring. Noreg må sikre tilgang på nødvendig militært utstyr. Auka nasjonal våpenproduksjon reduserer sårbarheit. Eit godt forsvar krev òg robust transport- og forsyningsinfrastruktur. Dette styrkar Noreg si motstandskraft og avskrekkingsevne.

Redaksjonskomiteens innstilling: Intensjonen støttes. Oversendes forsvarsfraksjonen på Stortinget knyttet til arbeidet med rebalansering av forsvarsløftet.

Forslag 120: (Bergen AUF)

- Jobbe for at Norge er en tydelig pådriver for våpenhvile og beskyttelse av sivile i Sudan.
- Kreve økt humanitær bistand og uhindret tilgang for nødhjelpsorganisasjoner.
- Arbeide for internasjonal ansvarliggjøring av dem som begår krigsforbrytelser

913 Bidra til at krisen ikke forblir glemt i norsk og internasjonal politikk.
914 Ta initiativ til internasjonalt våpenembargo mot Sudan og Sør-Sudan.

915

916 Begrunnelse:

917 Sudan står midt i en av verdens alvorligste, men mest oversette humanitære kriser.
918 Krigen mellom rivaliserende militære styrker har ført til massive sivile tap, et
919 sammenbrudd i helsetjenester og millioner av mennesker på flukt. Barn, kvinner og
920 eldre rammes hardest, mens nødhjelp hindres og menneskerettighetsbrudd skjer daglig.

921 Når det internasjonale samfunnet svikter, er det sivile som betaler prisen. Manglende
922 politisk press, våpenflyt til konflikten og utilstrekkelig humanitær innsats har gjort krisen
923 dypere og mer langvarig. Sudan trenger ikke mer taushet – landet trenger solidaritet,
924 handling og ansvarliggjøring.

925 Norge har både et moralsk ansvar og en politisk rolle å spille. Som fredsnasjon og
926 humanitær aktør må Norge bidra til å beskytte sivile, støtte demokratikrefter og sikre at
927 overgrep ikke møtes med stillhet. En rettferdig og varig fred i Sudan forutsetter
928 våpenhvile, humanitær tilgang og ansvar for krigsforbrytelser.

929

930 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

931

932 **Forslag 121: (Bergen AUF)**

933 Styrke den allmenne verneplikten, hvor flere skal innkalles.

934 Innføre et pliktår med samfunnsplikt, som alternativ til militærtjeneste, først og fremst
935 rettet mot helse- og sosialektor, oppvekstfeltet og humanitære/frivillige organisasjoner.

936 Styrke sivilforsvarets evne til å ivareta sivilbefolkningens behov for beskyttelse ved å øke
937 rekruttering fra vernepliktige i forsvaret.

938

939 Begrunnelse:

940 Det sikkerhetspolitiske bildet har endret seg raskt og dramatisk. Dette stiller nye krav til
941 Norges beredskap og forsvarsevne. Både militær og sivil motstandskraft er avgjørende i
942 krisesituasjoner. En styrking av beredskapen vil gjøre samfunnet bedre rustet til å
943 håndtere kriser. Forsvarsvilje i befolkningen er en viktig del av nasjonal sikkerhet. Dagens
944 allmenne verneplikt utnyttes ikke fullt ut. I dag kalles kun rundt 8 000 av 60 000 i hvert
945 årskull inn til førstegangstjeneste. Mange av dem som kalles inn fullfører heller ikke

946 tjenesten. Flere bør derfor innkalles for å styrke forsvarsevnen. Samtidig bør det
947 etableres et alternativ for dem som ikke avtjener militær tjeneste. Et obligatorisk pliktår
948 kan sikre dette. Pliktåret kan bidra med nødvendig arbeidskraft i viktige
949 samfunnssektorer. Særlig helse, oppvekst og frivillig beredskap har stort behov for
950 ressurser. Sivilforsvaret er en sentral del av den sivile beredskapen. En styrking av denne
951 vil øke Norges samlede krisehåndteringsevne.

952

953 **Redaksjonskomiteens innstilling:**

954 **Forslag 1 og 3 er i tråd med gjeldende politikk.**

955 **Forslag 2: vedtas. Dissens: (Rune Bakervik, Helena Haldorsen, Øyvind Gill,**
956 **Christian Nicolay Bruun)**

957

958 **Forslag 123: (Styret/Arbeids- og inkluderingspolitisk forum)**

959 Trygghet for arbeid

960 Arbeid gir trygghet, fellesskap og mulighet til å forme eget liv. For mange står utenfor
961 arbeidslivet – særlig unge, innvandrere og mennesker med redusert arbeidsevne.

962 I møte med vår tids samfunnsutfordringer trengs en politikk som både er fremtidsrettet
963 og inkluderende. Arbeidslinjen må styrkes, ikke bare som prinsipp, men som en
964 levedyktig vei inn i arbeidslivet for flere. Vi må sikre at flere kommer inn i jobb, at flere
965 klarer å stå i jobb gjennom hele yrkeslivet, og at flere får mulighet til kompetanseheving
966 underveis. Det krever en ny innsats for å styrke Nav til en mer inkluderende ressurs – et
967 Nav som ser mennesket bak behovet og gir riktig støtte til rett tid.

968 Samtidig må lovverket følge med i tiden. Digitale formkrav og moderne reguleringer kan
969 gjøre rettsstaten mer tilgjengelig og effektiv for innbyggerne. Ved å ta i bruk ny teknologi
970 og nye arbeidsformer – både i offentlig og privat sektor – kan vi utvikle bedre tjenester for
971 mindre skattepenger, og styrke tilsyn og kontroll der det trengs.

972 Den digitale revolusjonen gir enorme muligheter, men også utfordringer. Vi må gjøre
973 kunstig intelligens tilgjengelig for folk flest, og sikre opplæring og inkludering i
974 teknologien. KI skal være et verktøy for fellesskapet, ikke en kilde til forskjeller.

975 Til slutt må integrering bli mer enn et mål – det må bli en metode. God integrering skjer
976 gjennom arbeid. Deltakelse gir tilhørighet og mestring, og gjør at flere blir del av
977 fellesskapet. Arbeid er nøkkelen til tilhørighet, og integrering gjennom arbeid er veien til
978 et mer samlet og robust samfunn.

979

980 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor prioritere:

- 981 • Arbeid til alle – en levedyktig arbeidslinje.
- 982 • Et effektivt Nav – enklere system, sterkere fellesskap.
- 983 • Et lovverk for en digital tid – enklere, raskere og mer rettferdig.
- 984 • Teknologi på samfunnets premisser.
- 985 • Bedre integrering – Integrering gjennom arbeid.

986

987 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

988

989 **Forslag 124: (Styret/Arbeids- og inkluderingspolitisk forum)**

990 Arbeid til alle – en levedyktig arbeidslinje

991 I møte med de store demografiske endringene som ligger foran oss, er det viktigere enn
992 noensinne å sikre at flere mennesker er i arbeid – både for å opprettholde velferdsstaten
993 og for å gi den enkelte trygghet og muligheter. Samtidig er verden i endring – økt global
994 spenning og regionalisering vil trolig føre til et mindre handlingsrom.

995 Samtidig som befolkningen eldes vil antallet personer i yrkesaktiv alder, de som kan
996 bidra til arbeidslivet og finansiere velferdsordningene, forbli omtrent det samme. Dette
997 betyr at vi må gjøre mer med de ressursene vi har. Det viktigste av alt er å sikre at alle
998 som kan jobbe, faktisk gjør det.

999 For å opprettholde et sterkt og bærekraftig velferdssystem må flere delta i arbeidslivet.
1000 Flere må få mulighet til å delta i arbeid gjennom tilrettelegging, kompetanse og
1001 økonomisk trygghet. Mange ønsker arbeid, men mangler navigering, kvalifikasjoner eller
1002 støtte.

1003 Å få unge mellom 18 og 30 år som står utenfor arbeid, utdanning eller opplæring (NEET)
1004 over i arbeid eller utdanning – er avgjørende både for den enkelte og for samfunnet. Uten
1005 tilknytning til arbeid eller opplæring risikerer mange varig utenforskap, med økte sosiale
1006 forskjeller og tap av verdifulle ressurser for fellesskapet. Vi vil derfor følge opp
1007 ungdomsgarantien i Nav med økte bevillinger. Dette vil sikre at også andre grupper blir
1008 tilstrekkelig fulgt opp.

1009 En sterk arbeidslinje betyr at arbeid skal være førstevalg, og at systemene rundt faktisk
1010 gjør det mulig. Arbeidslinjen handler også om å gjøre det lettere for folk å komme i
1011 arbeid og gjøre det lettere å være i jobb, samtidig som vi sørger for at alle har et
1012 sikkerhetsnett som gir trygghet gjennom jobb og et sosialt fellesskap.

1013 Flere elever og lærlinger på yrkesfag faller ut fra skolen og lærebedrifter. For å sikre at
1014 flere har riktig kompetanse for fremtiden, vil vi at flere elever og lærlinger fullfører. Det
1015 krever bedre samspill mellom Nav, opplæringsinstitusjoner og arbeidsgivere. Vi ønsker
1016 flere tiltak som gjør det attraktivt å ansette mennesker som trenger en ny start.

1017

1018 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor:

- 1019 • Løfte frem potensialet i restarbeidsevnen.
- 1020 • Sikre forutsigbarhet for arbeid, også for midlertidige stillinger.
- 1021 • Øremerke midler til styrking av ungdomsgarantien.
- 1022 • Styrke fagbrev på jobb-, praksiskandidat- og lære kandidat-ordningen.
- 1023 • Sikre bedre kvalitet og hyppigere oppfølging av elever og lærlinger på yrkesfag.
- 1024 • Sikre en økt støtte til lærebedrifter som tar inn lærlinger med større
1025 tilretteleggingsbehov.
- 1026 • Innføre et krav, i offentlige anbud av større omfang, om at leverandører som
1027 hovedregel skal tilby minimum én praksisplass for personer som står utenfor arbeid og
1028 utdanning.
- 1029 • Øke kjennskapen til inkluderingsstilskudd blant arbeidsgivere.

1030

1031 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

1032

1033 **Forslag 125: (Styret/Arbeids- og inkluderingspolitisk forum)**

1034 Et effektivt Nav – enklere system, sterkere fellesskap

1035 Nav må bli en mer enhetlig og rettferdig tjeneste for alle. Når du må være ressurssterk for
1036 å få hjelp fra et system som skal støtte de mest sårbare, har systemet blitt for tungt og
1037 for komplisert. I Bergen er det for eksempel over 50 % av registrerte hos Nav,
1038 fremmedspråklige. Disse har ofte dårlig norskkunnskaper og dårlige digitale kunnskaper.
1039 Vi må styrke Nav sin mulighet til å gi norskopplæring og bistå med opplæring i bruk av
1040 digitale tjenester. Dagens ordninger for flere trygdeytelser gir ikke alltid tilstrekkelig
1041 økonomisk trygghet og gjør det unødvendig vanskelig å kombinere arbeid og trygd –
1042 særlig for dem med lav inntekt.

1043 I dag er systemet delt mellom stat og kommune, med store forskjeller i tilgjengelige
1044 ressurser og kvalitet. Vi vil utrede en sammenslåing av den statlige og kommunale delen
1045 av Nav – dette for å sikre nasjonal enhetlighet, bedre ressursutnyttelse, økt digitalisering

1046 og en mer effektiv kontroll. En sammenslåing skal ikke svekke lokal tilstedeværelse eller
1047 kommunalt handlingsrom.

1048 Vi vil også gjennomgå porteføljen til Nav for å sikre at det finnes tilstrekkelig faglig og
1049 juridisk kompetanse i alle ledd. Samtidig skal vi prioritere digitale investeringer der de gir
1050 størst effekt. Økt digitalisering vil frigjøre tid og ressurser – som kan brukes til å gi tettere
1051 oppfølging, inkludere flere i arbeidslivet og styrke kontrollen med offentlige ytelser.

1052 Et mer effektivt Nav vil også stå sterkere i kampen mot arbeidslivskriminalitet og
1053 trygdemisbruk. Nav skal være en støtte for dem som trenger det – og et vern mot dem
1054 som forsøker å utnytte fellesskapet.

1055

1056 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor:

1057 • Utrede en reform av Nav, vurdere å slå sammen kommunal og statlig del.

1058 • Utrede rettighetsbærende lovgivning (f. eks sosialtjenesteloven, folketrygdloven og
1059 Nav-loven) for modernisering og forenkling av ytelser.

1060 • Innføre innledende fradrag for arbeidsgiveravgift for ansettelser via Nav, og sette av
1061 mer ressurser til å få aktivisert de med restarbeidsevne.

1062 • Gjennomgå aktivitetsporteføljen til Nav for å sikre korrekt bruk av etatens ressurser og
1063 en mer effektiv digitalisering.

1064 • Tilføre Nav kontroll flere ressurser – raskere avdekking og mer effektiv bekjempelse av
1065 arbeidslivskriminalitet og trygdemisbruk.

1066 • Styrke Nav sine lovhjemler til avdekking av trygdebedrageri og økt mulighet for
1067 inndragning av midler.

1068

1069 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

1070

1071 **Forslag 126: (Styret/Arbeids- og inkluderingspolitisk forum)**

1072 Et lovverk for en digital tid – enklere, raskere og mer rettferdig

1073 Digitaliseringen og introduksjonen av kunstig intelligens markerer den fjerde industrielle
1074 revolusjon. Dette gir store muligheter for å utvikle smartere og mer rettferdige offentlige
1075 tjenester. Samlet sett kan samfunnet skape store verdier gjennom effektivisering av
1076 forvaltningen og utvikling av ny teknologi, løsninger og produkter. Ved å ta i bruk ny
1077 teknologi kan vi sikre raskere saksbehandling, bedre tilsyn og mer treffsikker kontroll av

1078 offentlige ytelser og regelverk. Samtidig må rettssikkerheten ivaretas, og teknologiske
1079 løsninger må være inkluderende og forståelige for alle.

1080 Men teknologien bringer også risiko. Vårt tillitsbaserte system kan lettere utnyttes av
1081 useriøse aktører og kriminelle nettverk. Derfor må vi kombinere digital modernisering
1082 med sterkere kontroll og tydeligere regulering. Teknologien skal tjene fellesskapet – ikke
1083 undergrave det.

1084 Digitale verktøy gjør det mulig for Arbeidstilsynet, Nav og andre tilsynsorganer å avdekke
1085 feil og misbruk tidligere – samtidig som de legitime brukerne får raskere og mer presis
1086 hjelp. Dette skaper tillit til systemet, avdekker og bekjemper arbeidslivskriminalitet – og
1087 gir mer velferd for hver skattekrone.

1088

1089 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor:

- 1090 • Satse på digitalisering av de kommunale Nav-tjenestene.
- 1091 • Modernisere norsk verne- og rettighetsbærende lovgivning, med digitale formkrav.
- 1092 • Sikre at ny teknologi ikke blir et hinder for et trygt og inkluderende arbeidsliv.
- 1093 • Modernisere arbeidsmiljøloven med digitale formkrav for arbeidsavtaler, for oversikt
1094 over arbeidstiden og for avtaler om arbeidstid.
- 1095 • Sikre økt digitalisering av A-krimssamarbeidet, Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Nav.
- 1096 • Sikre kompetanse hos digitalt svake i samfunnet.

1097

1098 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas med et nytt siste kulepunkt.**
1099 **(Forslag R7)**

1100 **Forslag R7:**

1101 Et lovverk for en digital tid – enklere, raskere og mer rettferdig

1102 Digitaliseringen og introduksjonen av kunstig intelligens markerer den fjerde industrielle
1103 revolusjon. Dette gir store muligheter for å utvikle smartere og mer rettferdige offentlige
1104 tjenester. Samlet sett kan samfunnet skape store verdier gjennom effektivisering av
1105 forvaltningen og utvikling av ny teknologi, løsninger og produkter. Ved å ta i bruk ny
1106 teknologi kan vi sikre raskere saksbehandling, bedre tilsyn og mer treffsikker kontroll av
1107 offentlige ytelser og regelverk. Samtidig må rettssikkerheten ivaretas, og teknologiske
1108 løsninger må være inkluderende og forståelige for alle.

1109 Men teknologien bringer også risiko. Vårt tillitsbaserte system kan lettere utnyttes av
1110 useriøse aktører og kriminelle nettverk. Derfor må vi kombinere digital modernisering

1111 med sterkere kontroll og tydeligere regulering. Teknologien skal tjene fellesskapet – ikke
1112 undergrave det.

1113 Digitale verktøy gjør det mulig for Arbeidstilsynet, Nav og andre tilsynsorganer å avdekke
1114 feil og misbruk tidligere – samtidig som de legitime brukerne får raskere og mer presis
1115 hjelp. Dette skaper tillit til systemet, avdekker og bekjemper arbeidslivskriminalitet – og
1116 gir mer velferd for hver skattekrone.

1117

1118 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor:

- 1119 • Satse på digitalisering av de kommunale Nav-tjenestene.
- 1120 • Modernisere norsk verne- og rettighetsbærende lovgivning, med digitale formkrav.
- 1121 • Sikre at ny teknologi ikke blir et hinder for et trygt og inkluderende arbeidsliv.
- 1122 • Modernisere arbeidsmiljøloven med digitale formkrav for arbeidsavtaler, for oversikt
1123 over arbeidstiden og for avtaler om arbeidstid.
- 1124 • Sikre økt digitalisering av A-krimssamarbeidet, Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Nav.
- 1125 • Sikre kompetanse hos digitalt svake i samfunnet.
- 1126 • Sikre at arbeidstakerne har medvirkning/medbestemmelse i digitaliseringsprosesser.

1127

1128 **Forslag 127: (Styret/Arbeids- og inkluderingspolitisk forum)**

1129 Teknologi på samfunnets premisser

1130 Kunstig intelligens er et viktig verktøy i arbeidslivet. Det kan både forenkle
1131 arbeidshverdagen for ansatte, og gi større produktivitet/produksjon hos virksomheten.
1132 Det er viktig at vi utvikler teknologi på samfunnets premisser, da teknologien skal tjene
1133 fellesskapet. Et demokratisk rammeverk må sikre transparens, ansvarlighet og
1134 personvern.

1135 Vi vil gjøre kunstig intelligens tilgjengelig for folk flest, og alle skal få mulighet til å forstå
1136 og bruke KI i hverdagen. Dette er for å gjøre overgangen lettere når du skal inn i
1137 arbeidslivet. Mangel på digital kompetanse skaper utenforskap.

1138 Samtidig må vi utvikle emosjonell intelligens og etikk, for å ta vare på alle i samfunnet. Vi
1139 må regulere bruk av kunstig intelligens, algoritmer og digitale plattformer.

1140 Teknologien skal styrke fellesskapet, ikke skape nye skiller.

1141

1142 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor:

- 1143 • Øke det digitale kompetansenivået i samfunnet ved å inkludere flere i kurs og
1144 opplæring i teknologiske verktøy.
- 1145 • Sikre mer etter- og videreutdanning i digital kompetanse om kunstig intelligens.
- 1146 • Oppdatere lovverket slik at det legger til rette for økt digital inkludering og åpen kode-
1147 deling.
- 1148 • Utvikle verktøy som sikrer bedre samhandling mellom stat, kommune og private
1149 aktører.
- 1150 • Legge til rette for utvikling av norskspråklige KI-modeller med åpen kodedeling. Sikre
1151 transparente algoritmer og etiske rammeverk.
- 1152

1153 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

1154

1155 **Forslag 128: (Styret/Arbeids- og inkluderingspolitisk forum)**

1156 Bedre integrering – Integrering gjennom arbeid

1157 Den beste integreringen skjer gjennom arbeid. Arbeidslivet er nøkkelen til å bli en del av
1158 lokalsamfunnet. Når mennesker får brukt sine evner og bidrar til fellesskapet, styrkes
1159 både tilhørighet og samfunnsbygging. Integrering gjennom arbeid krever målrettet
1160 innsats, språk- og kompetanseopplæring, og et inkluderende arbeidsliv som ser verdien
1161 i mangfold. Det er på jobb man lærer språk, møter kolleger, og ser norske verdier i
1162 praksis – som tillit, samarbeid og likestilling.

1163 I Norge trenger vi alle hender vi kan få, og innvandrere må derfor også få mulighet til å
1164 bidra. Det er en verdi i seg selv at innvandrerkvinner er i arbeid – det gir selvstendighet,
1165 økonomisk trygghet og likestilling. Samtidig vet vi at mange barn av innvandrere vokser
1166 opp i fattigdom. Inntektsgivende arbeid er den beste medisinen mot fattigdom, og sikrer
1167 like muligheter for alle barn, uavhengig av bakgrunn.

1168

1169 Arbeiderpartiet i Bergen vil derfor:

- 1170 • Sikre at flere blir integrert gjennom arbeid. Legge til rette for at praksis og arbeid blir en
1171 integrert del av introduksjonsprogrammet.
- 1172 • Øke statlige tilskudd til norskopplæring. Sikre at flere får norskopplæring så tidlig som
1173 mulig i introduksjonsprogrammet.
- 1174 • Øke satsingen på spesialiserte introduksjonsprogram for innvandrerkvinner, med
1175 fokus på arbeidsrettet integrering.

- 1176 • Styrke og videreutvikle «åpne barnehager» for mer integrering av innvandrerkvinner.
- 1177 • Innføre et krav, i offentlige anbud av større omfang, om at leverandører som
- 1178 hovedregel skal tilby minimum én praksisplass for personer i introduksjonsprogram som
- 1179 står utenfor arbeid og utdanning.

1180

1181 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

1182

1183 **Forslag 129: (Styret/Utenriks- forsvars- og sikkerhetspolitisk forum)**

1184 Forslag 1: AIS-påbud for utenlandske fritidsfartøy

1185 Arbeiderpartiet i Bergen foreslår at det innføres generell plikt til bruk av AIS-transponder

1186 for alle utenlandske fritidsfartøy og fritidsfartøy disponert av utenlandske statsborgere i

1187 norsk territorialfarvann, uavhengig av fartøystørrelse. Videre bør det vurdere etablering

1188 av forbudssoner rundt militære anlegg og seilingsforbud innen norsk territorialgrense for

1189 fritidsfartøy med russisk skipper, mannskap og/eller passasjerer.

1190 **Begrunnelse:**

1191 Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er alvorlig og preget av økt risiko for hybride

1192 trusler, etterretning og sabotasje rettet mot kritisk infrastruktur og militære kapasiteter.

1193 Etterretningstjenesten har over tid advart mot bruk av sivile plattformer, herunder

1194 fritidsfartøy, for kartlegging, overvåkning og forberedelse til uønskede handlinger.

1195 Dagens regelverk for AIS-påbud omfatter ikke en betydelig andel utenlandske

1196 fritidsfartøy som opererer i norsk territorialfarvann, noe som gir mangelfull

1197 situasjonsforståelse for norske myndigheter. Særlig seilingsaktivitet med russiske

1198 statsborgere i norske farvann representerer en forhøyet sikkerhetsrisiko, gitt Russlands

1199 bruk av hybride virkemidler mot europeiske land. Denne typen fritidstrafikk har

1200 begrenset samfunnsnytte sett opp mot risikoen den representerer. Arbeiderpartiet i

1201 Bergen mener derfor at hensynet til nasjonal sikkerhet må veie tyngre enn hensynet til

1202 utenlandsk fritidsseiling.

1203

1204 **Redaksjonskomiteens innstilling: Intensjonen støttes. Oversendes**

1205 **forsvarsfraksjonen på Stortinget knyttet til arbeidet med rebalansering av**

1206 **forsvarsløftet.**

1207

1208 **Forslag 130: (Styret/Utenriks- forsvars- og sikkerhetspolitisk forum)**

1209 Forslag 2: Luftvern til kysten

1210 Arbeiderpartiet i Bergen foreslår at regjeringen snarest legger til rette for anskaffelse og
1211 etablering av permanent, lagdelt luftvern for beskyttelse av Marinebasen Haakonvern,
1212 Bergensområdet og sentrale anlegg for energi- og drivstoffproduksjon langs kysten.

1213 Begrunnelse:

1214 Erfaringene fra krigen i Ukraina har tydelig vist luftvernets avgjørende betydning for
1215 beskyttelse av både militære kapasiteter, kritisk infrastruktur og sivile befolkningssentre.
1216 Marinebasen Haakonvern er helt avgjørende for Norges og alliertes maritime
1217 operasjoner, og Bergen by utgjør et sentralt sivilt støtteapparat for basen. Samtidig er
1218 Kollsnes, Sture og Mongstad anlegg av avgjørende betydning for norsk og europeisk
1219 energisikkerhet. Moderne missiler har svært kort varslings tid, noe som gjør mobilt
1220 luftvern alene utilstrekkelig. Det er derfor behov for permanent, lagdelt luftvern med
1221 kort, middels og lang rekkevidde. Kostnadene ved luftvern er små sammenlignet med de
1222 samfunnsmessige konsekvensene av bortfall av energiproduksjon og militær operativ
1223 evne.

1224

1225 **Redaksjonskomiteens innstilling: Intensjonen støttes. Oversendes**
1226 **forsvarsfraksjonen på Stortinget knyttet til arbeidet med rebalansering av**
1227 **forsvarsløftet.**

1228

1229 **Forslag 131: (Styret/Utenriks- forsvars- og sikkerhetspolitisk forum)**

1230 Forslag 3: Maritim innsatsstyrke – Vestland

1231 Arbeiderpartiet i Bergen foreslår at regjeringen forserer etableringen av den vedtatte
1232 maritime innsatsstyrken på Vestlandet. Drifts- og investeringsplanen må revurderes, og
1233 midler til oppstart og tidlig operativ evne bør bevilges så snart som mulig.

1234 Begrunnelse:

1235 Vestlandskysten har avgjørende betydning for Norges forsvarsevne, energiforsyning og
1236 mottak av allierte forsterkninger. Dagens sikkerhetspolitiske situasjon tilsier økt risiko for
1237 hybride trusler, fordekt sabotasje og press mot norsk energiproduksjon og maritime
1238 nøkkelpunkt. Den vedtatte maritime innsatsstyrken vil være et viktig bidrag til
1239 overvåking, sikring og rask respons i kyst- og havområdene. Dagens tidsplan frem mot
1240 2030 er imidlertid ikke tilpasset trusselbildet. En fremskyndet etablering vil styrke
1241 beredskap, synlig tilstedeværelse og regional forsvarsevne betydelig.

1242

1243 **Redaksjonskomiteens innstilling: Intensjonen støttes. Oversendes**
1244 **forsvarsfraksjonen på Stortinget knyttet til arbeidet med rebalansering av**
1245 **forsvarsløftet.**

1246

1247 **Forslag 132: (Styret/Utenriks- forsvars- og sikkerhetspolitisk forum)**

1248 Forslag 4: Styrket og mer effektiv statlig krisehåndtering

1249 Arbeiderpartiet i Bergen foreslår at rollen som nasjonal sikkerhetsrådgiver for regjeringen
1250 gis rang som statsråd, for å styrke statens evne til helhetlig, rask og samordnet
1251 krisehåndtering.

1252 Begrunnelse:

1253 Norges nasjonale krisehåndteringsevne har blitt satt på prøve i flere alvorlige hendelser
1254 de siste tiårene. Utredninger som Totalberedskapskommisjonen og Afghanistan-utvalget
1255 har pekt på betydelige svakheter i statens evne til tverrsektoriell samordning, der
1256 sektorprinsippet i for stor grad hindrer helhetlig situasjonsforståelse og effektiv
1257 beslutningstaking. Statsministerens kontor har en avgjørende rolle i å sikre samordnet
1258 kriseledelse på tvers av departementene. Utnevnelsen av en nasjonal sikkerhetsrådgiver
1259 er et viktig steg, men funksjonen mangler tilstrekkelig politisk tyngde til å motvirke
1260 sektorinteresser i en akutt krisesituasjon.

1261

1262 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

1263

1264 **Forslag 133: (Styret/Utenriks- forsvars- og sikkerhetspolitisk forum)**

1265 Forslag 5: Totalforsvar og beredskap

1266 Arbeiderpartiet i Bergen foreslår at regjeringen følger opp totalforsvarsmeldingen med
1267 en konkret, prioritert og finansiert langtidsplan for totalberedskap. Planen må sikre
1268 effektiv beskyttelse av befolkningen, kritisk infrastruktur og samfunnsledelse i krise og
1269 krig, og iverksette nødvendige tiltak raskt der sårbarheten er størst.

1270 Begrunnelse:

1271 Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er fundamentalt endret. Russlands krig
1272 mot Ukraina, økt bruk av hybride virkemidler og svekket forutsigbarhet i det
1273 transatlantiske samarbeidet innebærer at befolkning, kritisk infrastruktur og
1274 samfunnsledelse i Norge kan bli mål i en krise eller væpnet konflikt. Regjeringens
1275 totalforsvarsmelding inneholder mange gode tiltak, men ambisjonene på kort sikt er for
1276 lave og følges ikke opp med tilstrekkelige budsjettmessige forpliktelser.

1277 Arbeiderpartiet i Bergen mener det er nødvendig å følge opp langtidsplanen for Forsvaret
1278 med en egen, finansiert langtidsplan for totalberedskap. Denne må sikre bedre
1279 beskyttelse av befolkningen gjennom evakueringsplaner, tilfluktsrom, nødstrøm og
1280 robuste helse- og forsyningssystemer, samt styrkede beredskapslagre for mat,
1281 medisiner og utstyr. Videre må sivile og militære planer samordnes bedre,
1282 statsforvalterne styrkes i sin beredskapsrolle, politiets kapasitet mot hybride trusler
1283 økes, og næringsaktører med ansvar for kritisk infrastruktur pålegges tydeligere
1284 beredskapsansvar. Det er særlig viktig å prioritere tiltak der risikoen er størst, herunder i
1285 Bergensområdet, som er avgjørende for norsk og europeisk forsvarsevne.

1286

1287 **Redaksjonskomiteens innstilling: Intensjonen støttes. Oversendes**
1288 **forsvarsfraksjonen på Stortinget knyttet til arbeidet med rebalansering av**
1289 **forsvarsløftet.**

1290

1291 **Forslag 135: (Styret/Utenriks- forsvars- og sikkerhetspolitisk forum)**

1292 Forslag 7: Sterkere statlig koordinering av forsvarsindustrien

1293 Arbeiderpartiet i Bergen vil at Regjeringen vurderer å etablere et statlig koordinerings- og
1294 garantiinstitutt «Stat-Forsvar», underordnet Forsvarsdepartementet og Nærings-, hav- og
1295 fiskeridepartementet, for å kraftsamle arbeidet med raskere, smartere og mer smidig
1296 utvikling av norsk forsvarsindustri, der forsvarsrelaterte bedrifter kan knyttes til
1297 ordningen og søke statlige garantier for utvikling, samarbeid og produksjon.

1298 Begrunnelse:

1299 Den sikkerhetspolitiske situasjonen krever at norsk forsvarsindustri raskt rigges for økt
1300 produksjon, høyere tempo og bedre leveranseevne enn det som har vært
1301 dimensjonerende de siste tiårene. En sterk nasjonal forsvarsindustri er avgjørende for
1302 Norges sikkerhet og forsvarsevne i årene som kommer. Totalberedskapskommisjonen
1303 peker på behovet for styrket tverrsektoriell koordinering og situasjonshåndtering i staten,
1304 noe som også må gjelde raskere skalering og bedre samordning av forsvarsindustrien.
1305 Regjeringens «Veikart for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien» peker riktig
1306 retning, men de statlige midlene som er stilt til rådighet er begrensede sett opp mot
1307 behovene. Totalberedskaps-meldingen mangler samtidig en tydelig og helhetlig rolle for
1308 forsvarsindustrien som beredskapsressurs. Dagens støtteordninger til FoU,
1309 markedsføring og akademia er viktige, men i dagens situasjon er det ikke tilstrekkelig å
1310 overlate koordinering, prosjektutvikling og kapasitetsbygging til tilfeldige
1311 markedsprosesser. Historisk har staten tatt et aktivt og samlende ansvar i utviklingen av
1312 strategiske næringer. Et tilsvarende, mer proaktivt statlig engasjement er nødvendig for
1313 raskt å styrke forsvarsindustriens bidrag til nasjonal sikkerhet.

1314

1315 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget avvises.**

1316

1317 **Forslag 137: (Styret/Energi- og næringspolitisk forum)**

1318 2. Havbyen Bergen

1319 Bergensere har til alle tider livnæret seg av havet. Byen vår har havbruk, fiskeri,
1320 havnevirksomhet, offshorenæring, rederier, verft, leverandører, forskning, utdanning,
1321 maritim forsikring og andre maritime tjenester. Skal Bergen lykkes må disse næringene
1322 gis mulighet til å vokse og utvikle seg videre.

1323 Bergen har alle forutsetninger for å være en verdensledende by innen marin og maritim
1324 virksomhet. Arbeiderpartiet vil fortsette å satse på One Ocean Havbyen Bergen og bidra
1325 til samspillet mellom forskning, utdanning og næringsliv i sektoren. Vi vil legge til rette
1326 for flere maritime næringsklynger og jobbe for et nasjonalt senter for havbruksteknologi i
1327 Bergen.

1328 Bergen er også havn for Nord-Europas største marinebase. Arbeiderpartiet vil at
1329 næringslivet skal bidra til den historiske opprustningen av Sjøforsvaret som nå pågår.
1330 Hele den maritime klyngen i Vestland må mobilisere for at Norge skal klare
1331 forsvarsløftet. I fremtiden trenger vi flere sjøfolk, maritime fagarbeidere, maritime
1332 offiserer, maritime forskere og utviklere. Arbeiderpartiet i Bergen ønsker derfor å legge til
1333 rette for økt maritim kompetanse og økt maritim utdanning i fylket.

1334

1335 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

1336 ● Styrke rammevilkårene for og samspillet mellom maritime næringer og FoU.

1337 ● Legge til rette for flere maritime næringsklynger og et nasjonalt senter for utvikling av
1338 fremtidens teknologi og havbruk i Bergen.

1339 ● Gi incentiver til at forskning rettes inn mot det maritime og næringslivets behov.

1340 ● Bruke hele virkemiddelapparatet til å stimulere maritim virksomhet på Vestlandet,
1341 særlig forsvarsindustrien.

1342 ● Fremme maritim militær utdanning og sikre økt maritim sivil utdanning av sjøfolk og
1343 maritime fagarbeidere.

1344

1345 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

1346

1347 **Forslag 138: (Styret/Energi- og næringspolitisk forum)**

1348 3. Fremtidens næringer

1349 Bergen skal være en by hvor det er lett å tenke nytt og kreativt. Arbeiderpartiet ønsker et
1350 offentlig støtteapparat med færrest mulig byråkratiske hindringer, som kan være med å
1351 legge grunnlaget for nytt næringsliv og ny industri.

1352 I Vestland fylke har fremtidens næringsliv allerede sett dagens lys. Northern Lights i
1353 Øygarden og BIRs karbonfangstanlegg i Rådalen er eksempler på virksomheter som
1354 baner vei for nye markeder og arbeidsplasser. Å lykkes med å fange og lagre CO2 er
1355 avgjørende for at Norge skal nå klimamålene. Kompetansemiljøene i Bergen knyttet til
1356 havforskning er premissleverandører for regjeringens satsing på havbunnsmineraler,
1357 som er nøkkelen til det grønne skiftet.

1358 Samfunnet vårt trenger modige, kreative mennesker med skaperkraft og pågangsmot.
1359 Det finnes mange støtteordninger for gründere og oppstartselskaper, men
1360 Arbeiderpartiet ønsker å spille en enda mer aktiv rolle i dette arbeidet. I første omgang
1361 har vi satt av 20 millioner kroner til et etablererfond i vårt alternative budsjett for 2026,
1362 som vi ønsker å gjøre permanent.

1363 Vi vil arbeide for økt samhandling mellom regionens utdanningsinstitusjoner,
1364 kompetansemiljø og arbeidslivet med sikte på å utvikle nye næringer og arbeidsplasser.
1365 Blant annet vil vi jobbe for statlig finansiering til initiativer som EnTek-bygget på Nygård,
1366 en arena for tverrfaglig samarbeid mellom universitetsforskning og næringsliv.

1367 Arbeiderpartiet vil føre en aktiv kompetansepolitikk som sikrer samfunnet
1368 verdiskapende arbeidskraft til å møte dagens og morgendagens utfordringer. Vi vil blant
1369 annet dyrke gründerferdigheter i hele utdanningsløpet, blant annet gjennom
1370 organisasjonen Ungt Entreprenørskap og traineeordninger.

1371

1372 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

1373 ● Bruke offentlige anskaffelser aktivt for å stimulere til lokal innovasjon og grønne
1374 løsninger.

1375 ● Stimulere arbeidslivet til økt samarbeid med gründere og dyrke gründerferdigheter i
1376 hele utdanningsløpet.

1377 ● Videreutvikle næringsklynger ved økt grad av samarbeid og tilby relevante virkemidler
1378 tilpasset innovasjonsmiljø

1379 ● Etablere et permanent etablererfond for å finansiere og realisere nye ideer.

1380

1381 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**

1382

1383 **Forslag 139: (Styret/Energi- og næringspolitisk forum)**

1384 4. Energi til rett tid på rett sted i Vestland

1385 Arbeiderpartiets mål er at utviklingen av næringslivet i bergensregionen ikke skal bli
1386 skadelidende eller forsinket på grunn av mangel på strøm. Vi vil jobbe for et effektivt
1387 kraftsystem og et strømnnett som gir tilgang på energi der det trengs når det trengs.

1388 Samtidig vil Arbeiderpartiet i Bergen bidra til å realisere ny kraftutbygging i fylket, i tråd
1389 med miljøkrav og med lokal forankring. Kommuner i Vestland som sier ja til ny
1390 energiproduksjon skal sikres en rettferdig del av verdiskapningen. Regjeringens satsing
1391 på havvind bør komme lokalsamfunn langs vestlandskysten til gode.

1392 Arbeiderpartiet er positive til å utrede nye måter å produsere energi på – for eksempel
1393 gjennom å utnytte bølge- og tidevannskraft, havstrømmer, grunnvarme og fjernvarme. Vi
1394 støtter regjeringens utredning av kjernekraft som en mulig fremtidig kraftkilde i Norge. Vi
1395 vil jobbe for å realisere en ny innovasjonsklynge for energi, klima og teknologi.

1396 Vi vil legge bedre til rette for private investeringer i fornybar energiproduksjon i
1397 næringsområder og fortsette å investere i energieffektivisering og -produksjon på
1398 offentlige bygg.

1399

1400 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

1401 ● Prioritere å styrke nett- og overføringskapasitet i bergensregionen.

1402 ● Være en pådriver for at flere områder langs kysten i Vestland åpnes for havvind, i
1403 samråd med kommunene, slik at mest mulig av verdiskapingen skjer i vårt fylke.

1404 ● Jobbe for at en innovasjonsklynge for fornybar energi etableres i Bergen.

1405 ● Legge til rette for mer energieffektivisering og -produksjon på offentlige bygg, samt
1406 energiproduksjon i etablerte næringsområder.

1407

1408 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget anses ivaretatt i R3. (Gjelder forslag 18,**
1409 **24 og 139)**

1410

1411 **Forslag 140: (Styret/Energi- og næringspolitisk forum)**

1412 5. Mer verdiskaping gjennom digitalisering

1413 Det offentlige Norge kan bli mer effektivt. Ny teknologi gjør det mulig for stat og
1414 kommuner å levere bedre tjenester med lavere kostnader, og dette har stor betydning for
1415 aktører i det private næringslivet. Forenklet saksbehandling vil ikke bare gi bedre
1416 tjenester for brukerne. Det vil også frigjøre arbeidskraft som kan brukes til andre viktige
1417 oppgaver.

1418 Det er et enormt potensial i å effektivisere saksbehandling ved bruk av digitalisering,
1419 digitale formkrav og ved innføring av kvalitetssikret og trygg kunstig intelligens.
1420 Arbeiderpartiet skal snu på hver eneste skattekrone for å få dette til.

1421 Digitalisering er et middel, ikke et mål i seg selv, og det er avgjørende at
1422 saksbehandlingen i offentlig sektor oppleves som trygg. De siste årene har det vært flere
1423 eksempler i Bergen kommune på datainnbrudd og -lekkasjer som har medført at
1424 personopplysninger har kommet på avveie. Etter hvert som kunstig intelligens tas i bruk
1425 for fullt, vil det bli behov for tydelige retningslinjer og kontrollmekanismer i kommune og
1426 fylkeskommune.

1427

1428 Arbeiderpartiet i Bergen vil:

1429 ● Jobbe for at alle avdelinger i Bergen kommune og Vestland fylkeskommune tar i bruk
1430 digitale løsninger og kunstig intelligens, særlig i behandlingen av nærings- og byggesaker

1431 ● Innføre digitale formkrav ved plan- og byggesaksbehandling og energiplanlegging

1432 ● Si ja til flere digitale verktøy innen helse og omsorg i form av velferdsteknologi og
1433 samhandlingsverktøy mellom kommune, sykehus og fastleger.

1434 ● Tilrettelegge for samarbeid mellom kommunen, universitetet og private
1435 oppstartsbedrifter for å trygge og gode digitale løsninger

1436 ● Tilby offentlig ansatte digital etterutdanning

1437

1438 **Redaksjonskomiteens innstilling: Forslaget vedtas.**